

Tvrdošovský **SPRAVODAJ**

MAGAZÍN OBCE TVRDOŠOVCE

Ročník XX. | číslo 2. | august 2017 | Cena: 1,20 €

ISSN 1339-2530

XIX. DNI SVÄTÉHO ŠTEFANA

TVRDOŠOVCE • 18 – 21. 8. 2017

15. august 2017 (utorok)

8:00 Hodové darovanie krvi (Obecný dom)

18. august 2017 (piatok)

15:30 Slávnostné zasadnutie Obecného zastupiteľstva (Obecný dom)

16:30 Krst knihy - Imrich Szabó a Magda Birkus (Obecný dom)

17:00 Otvorenie spoločnej výstavy Vincenta Bujáka a Imricha Mészároša (Obecný dom)

17:30 Uloženie vencov k soche sv. Štefana (Nám. sv. Štefana)

18:30 Sadenie stromu: 10. výročie družobného vzťahu obcí Környe a Tvrdosovce (Nám. sv. Štefana)

20:00 **Séria koncertov:**
Kis Grófo, Peter Šrámek, Horváth Charlie
(Amfiteáter)

Vstupné: v predpredaji 7,- €, pred koncertom 9,- €
(deti do 6 rokov vstup zdarma)

19. august 2017 (sobota)

8:00 Súťaž vo varení (Park na Hornej ulici)

9:00 - 12:00 III. Svätostefanský beh (pri Obecnom dome)

Spríevodné programy:

9:00 „Detský svet“ - nafukovacie atrakcie, drevené hračky, kolotoč, baby kútik, body zorbing pre dospelých

9:30 10 rokov v obrazoch - predstaví sa družobná obec Környe

10:00 - 14:00 Vyhliadkový vláčík
(autobusová zast., nám. sv. Štefana)

10:00 Predstavenie Vem Camará Capoeira

10:30 Program tanečnej školy Viva

11:30 Krst knihy - Tvrdosovské pochúťky

13:00 Vyhodnotenie súťaže vo varení

14:00 Majstrovský futbalový zápas:
Tvrdosovce dorast - Nový Život
(Štadión J. Szikoru)

15:00 Otvorenie vínneho a pivného dvora (Dolná ulica)
Remeselnícky jarmok (Dolná ulica)

16:30 Spríevod folklórnych súborov
(Termálne kúpalisko - Nám. sv. Štefana - Dolná ulica)

17:00 XIX. Folklórny festival (Dolná ulica)

17:00 Majstrovský futbalový zápas:
Tvrdosovce B - Strekov (Štadión J. Szikoru)

20:00 Koncert ľudovej kapely Varjos (Vínny dvor)

21:30 Hodová zábava (Vstupné: 2,- €) (Amfiteáter)

20. august 2017 (nedeľa)

10:30 Slávnostná svätá omša v Rímskokatolíckom kostole sv. Štefana

16:00 Teáter komika - Servisáci - pouličná produkcia (Termálne kúpalisko)

17:00 Majstrovský futbalový zápas:
Tvrdosovce A - Starý Tekov (Štadión J. Szikoru)

19:00 Koncert skupiny Locomotiv Revival Band
(Dolná ulica)

21:00 Koncert skupiny Premier (Dolná ulica)
Celý deň: Jarmok, hody, vínny a pivný dvor

21. august 2017 (pondelok)

20:00 Retro disko s DJ Čeku (Termálne kúpalisko)

21:30 Svetelná show (Termálne kúpalisko)

22:00 Svätostefanský ohňostroj (Termálne kúpalisko)

Celý deň: Jarmok, hody (Dolná ulica)

Zmena programu vyhradená!

www.tvrdosovce.sk

Štefan Žáry

Kým vpláva leto

Kým vpláva leto do jesenných vôd,
ešte raz zbĺkne, jasom zahýri
a náhle ako vypálený knôt
ohne sa, zlomí,

podobné suchým stvolom snečníc,
podobné našim rozmazaným tieňom,
a nostalgický škrekot orešnic
naplní dušu.

Sotva som vkročil s vášňou váhavou
do svojho leta, hýriaceho júla,
už cítim zľahka krúžiť nad hlavou
pavúčí koráb.

Buď ku mne štedré, slnné obdobie,
prenikaj clonou útočiach mrakov –
žič mojej túžbe. Pokým ovdovie,
chce prežiť lásku.

JUBILANTI

- 70 Máj:** Mária Bédiová (Kapustová ul.), Katarína Blažeková, Jozef Bugyík (Školská ul.)
Jún: Margita Brenkusová Margit, Alžbeta Mojzesová, Eva Otrubová, Zoltán Pósa, Štefan Slávik, Katarína Galová, Mária Szabová (Ružový rad), Rudolf Szabó, Mária Szikorová (Železničná c.), Alojz Hédervári, Magdaléna Sziláviková, Anna Mészárosová (Čerešňová u.)
Júl: Alexander Kónya, Berta Ladicsová, Anna Ladicsová
August: Ladislav Bogdány (Hollého u.), Vincent Buják (Orechová u.)
- 75 Máj:** Margita Vanyová (Družstevná ul.), Mária Plevková, Irena Juhászová, Eva Vajdová, Magdaléna Mikóczyová
Jún: František Mészáros (Dolná), Anton Vanya (Hviezdoslavova ul.), Margita Vanyová (Petőfiho ul.), Mária Vanyová (ul. J. Dózu), Mária Sztíszkalová, Zuzana Virágová, Helena Strečsková, Terézia Bogdányová (Kapustová ul.), Jozefa Tóthová
Júl: Jozef Blažko, Mária Ruzsiková (Puškinova ul.), Koloman Ondrejka, Tibor Vida (Széchenyiho ul.)
August: Helena Ludasová (Hviezdoslavova ul.), Ludovít Szabó (ul. L.Kossutha), Ema Mészárosová (Gorkého ul.), Fridrich Horáček
- 80 Máj:** Júlia Kopečná, Viktória Juhászová, Ján Takács
Jún: Božena Jedináková, Alexej Mojzes
Júl: Irena Csikósová, Margita Vinczeová (Železničná c.), Vincent Ivanič, Anton Varga
August: Júlia Tóthová (Adyho ul.), Anna Lisková
- 85 Jún:** Júlia Bogdányová (Lipová ul.)
Júl: Július Paška
August: Terézia Szabová (Sládkovičova ul.), Emma Pšenáková, Ludovít Balogh (Kollárova ul.), Alžbeta Vanyová (Kinizsiho ul.)
- 90 Júl:** Helena Tóthová (Nová cesta)
August: Emília Borbélyová (Kinizsiho ul.)

MLADOMANŽELIA

Vítězslav Papiež a Adriána Ruzsiková	08.04
Ing. Peter Juhász a Tünde Vanyová	13.05
Ing. Tomáš Marusič a Mgr. Dominika Keleová	03.06
Radosláv Košťál a Silvia Konecsná	03.06
János Dénes a Mária Melajová	03.06
Peter Vaňa a Tímea Tóthová	17.06
Anton Major a Monika Blaškovičová	17.06
Edoardo Mascherin a Ing. Alexandra Bogdányová	17.06
Viktor Csányi a Kristína Mészárosová	07.07
Zsolt Vanya a Kristína Kováčová	08.07

NOVORODENCI

Ema Paulechová	26.03
Peter Jozefík	30.03
Regina Kanyicsková	07.04
Mário Kovács	17.04
Oliver Kútny	19.04
Michal Boros	08.05
Adela Šimoneková	12.05
Eliška Šimoneková	12.05
Viktória Pálová	13.05
Dóra Vanyová	22.05
Kristína Dózsová	25.05
Oliver Bagita	01.06
Noel Ludaš	02.06
Elizabeth Hatalová	03.06
Emma Csikósová	05.06
Damián Orsulík	05.06
Emma Szabó	05.06
Sofia Stojková	26.06
Leonard Bihari	30.06
Lukáš Tóth	11.07

OPUSTILI NÁS

Vincent Szépe	(1951)	22.03
Ján Bara	(1928)	24.03
Valéria Malinová	(1935)	01.04
Jozef Vojtuš	(1938)	05.04
Karol Batyka	(1947)	12.04
Rozália Tóthová	(1929)	01.05
Mária Vanyová	(1958)	09.05
Emma Csányiová	(1940)	16.05
Štefan Száraz	(1947)	18.05
Irena Csányiová	(1936)	19.05
Alžbeta Zelenková	(1927)	19.05
Terézia Pintérová	(1940)	20.05
Karol Zsilinszky	(1937)	22.05
Július Mojzes	(1929)	22.05
Štefan Balogh	(1961)	25.05
Gejza Bogyó	(1941)	26.05
Oto Major	(1966)	29.05
Mária Bugyiková	(1942)	19.06
Mária Borosová	(1940)	20.06
Tibor Boros	(1957)	22.06
František Király	(1949)	02.07
Hilda Ballová	(1962)	03.07
Mária Atkáriová	(1934)	10.07
Vladimír Cirok	(1946)	11.07
Etela Tóthová	(1948)	11.07
Marcela Keleová	(1938)	18.07
Alžbeta Danicsová	(1958)	19.07
Imrich Mellen	(1941)	20.07

VÁŽENÍ ČITATELIA!

Oznamujeme vám, že Tvrdošovský spravodaj si môžete naďalej predplatiť na obecnom úrade v kanc. č. 13 alebo v obecnej knižnici za výhodnú cenu: 3 € na 1 rok. Ďakujeme, že ste nám verní!

Spoločenskú kroniku zostavila
Eva Benkőová

TVRDOŠOVSKÝ SPRAVODAJ / TARDOSKEDDI HÍRMONDÓ

Vydavateľ/Kiadó: Obec Tvrdošovce – Tardoskedi község. Adresa/Cím: Obecný úrad – Községi Hivatal, Novozámocká cesta 56, 941 10 Tvrdošovce. IČO: 309338 Evidenčné číslo/Nyilvántartási szám: EV 3871/09 – Ministerstvo kultúry SR. Registrácia/Bejegyzés: 238/98 OŠaK Nové Zámky. Redakcia: Bračo Szilvia, PaedDr. Tóth Szilvia, Birkus Magda, Mgr. Győri Beáta. Foto/fotó: Imrich Mészáros. Grafika a tál/Tördelés és nyomtatás: KORUND desktop, spol. s r. o., Považská 18, 940 67 Nové Zámky. Počet výtlačkov/Példányszám: 650. Časopis vychádza trikrát ročne. Megjelenés: évente háromszor. Dátum vydania: 7.8.2017. Kiadás időpontja: 2017.8.7. ISSN 1339-2530.

Redakcia si vyhradzuje právo zmien a redakčných úprav publikovaných príspevkov. Obsah publikovaných príspevkov sa nemusí stotožňovať s názorami redakcie. A szerkesztőség fenntartja a kéziratok lerövidítésének és módosításának jogát. A közölt cikkek tartalmáért a szerkesztőség nem vállalja a felelősséget.

SVÄTOŠTEFANSKÉ MYŠLIENKY

Pri pohľade na obdobie môjho starostovania môžem konštatovať, že sa toho zmenilo veľa nielen na pôde Obecného úradu, v obci, ale aj v živote našej obce. V uplynulom období som niekoľkokrát sumarizoval naše úspechy, jednotlivé zastávky našej cesty či už na stránkach Tvrdošovského spravodaja, vo vysielaní káblovej televízie, prípadne v tom ktorom rozhovore.

Naša obec slávi v auguste náš najväčší sviatok. 20. augusta sa klaníme a vzdávame hold pamiatke založenia štátu a pamiatke nášho kráľa svätého

Ale vráťme sa ku koreňom. Prečo považujeme za dôležité, aby sme v tomto vydaní Tvrdošovského spravodaja písali o výnimočnosti svätého Štefana? Prečo je potrebné, aby dospievajúca mládež našej obce, nielen maďarskej generácie, vedela o odkaze svätého Štefana? V uplynulých dňoch sa mi dostali do ruky napomenutia svätého Štefana, kedy som z nich čítal mojim deťom. Popri jeho múdrom zmyšľaní ma chytila aj jeho schopnosť učiť a naučiť, myšlienkové pochody, ktoré sú pre človeka XXI. storočia tak isto aktuálne ako pre ľudí v XI. storočí. Píše

o ľudskom pojatí, bezradnosti, o ľudskej tolerancii, o vzájomnej úcte k práci človeka, o uznaní. Veď si priznajme, že ani my neočakávame "poklady", len jedno malé uznanie, jedno dobré slovo, jedno morálne uznanie. Tešme sa z úspechu iných, veď zaň tvrdo pracovali. Musíme pritom vedieť rozoznať, spoznať veci okolo nás, tešiť sa každej maličkosti, ktorá vznikla ťažkou prácou. Nech nás neriadi škodoradosť, závisť, ale duch spoločnosti, dobrý cieľ, úmysel.

Ako mladý starosta som si vytýčil niekoľko spoločných

cieľov. Uplynulo viac rokov, mnoho vecí sa zmenilo, volby prichádzali a odchádzali. Z času na čas sa zmenili hráči, ľudia, ale vytýčený cieľ zostal pôvodný: spoločnými silami toho urobiť pre našu obec čo najviac, v záujme dosiahnutia cieľa veľa poctivo pracovať a vo viacjazyčnej obci dôstojne žiť. Vedieť sa správne rozhodnúť, zvoliť si takých (hoci aj v najbližších voľbách), ktorí budú zastupovať a hájiť záujmy nás, Tvrdošovčanov. Veď aj podľa svätého Štefana nás nepozdvihne nič iné, len a len pokora a nič nás nezhodí, len pýcha a nenávisť. Preto vás prosím, majte stále na zreteli, že ako nasledovníci kráľa Štefana, ako ľudia pokračujeme spoločne v rozvoji našej obce a na jej pozdvihnutí.

Na záver prijmite, prosím, od nás s láskou program tohtoročných Dní svätého Štefana. Prajem každému, aby v ňom našiel radosť a potešenie.

Marián Tóth

Štefana. Činíme tak už 19-ty rok. Pre Tvrdošovčanov to bol vždy sviatok, ktorému patrila veľká úcta, veď okrem jeho historického významu sa 20. augusta organizovali, a tento zvyk zostal zachovaný dodnes, tvrdošovské hody. Tradičné jarmoky, kolotoče a dobrá nálada sú neoddeliteľnou súčasťou súčasných Dní svätého Štefana, tvrdošovských hodov.

0 rozpočtovom hospodárení obce

Výsledok rozpočtového hospodárenia Obce Tvrdošovce za rok 2016, podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov je 174 123,86 Eur.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 16.11.2015 uznesením č. 9/16112015 písm. A bod 9.

a bol zmenený rozpočtovými opatreniami desaťkrát.

Obecné zastupiteľstvo na svojom XXV. zasadnutí dňa 30.05.2017 schválilo Záverečný účet obce Tvrdošovce za rok 2016 bez výhrad. Výsledok rozpočtového hospodárenia vo výške 174 123,86 Eur bolo usporiadané nasledovne: v sú-

lade s poskytnutou dotáciou bolo použitých 4 956,91 Eur a tvorba rezervného fondu predstavuje 16 916,70 Eur. Táto čiastka bola prevedená dňa 25.07.2017 na účet rezervného fondu Obce Tvrdošovce.

Mgr. Silvia Haluza

ÚSPEŠNÉ PROJEKTY

Ministerstvo životného prostredia SR v rámci Programu obnovy dediny - zlepšovania kvality životného prostredia na vidieku poskytla našej obci dotáciu vo výške takmer 5.000,- €. Vďaka dotácii bolo vyčistené okolie jazera Bara na ul. Gorkého, kde bol vybudovaný aj nový drevený altánok pre tých, ktorí by chceli stráviť niekoľko hodín v prírode, kochať sa okolím, užívať si pokojnú atmosféru. Oddychová zóna pri jazere Bara bude obohatená aj o výsadbu drevín na jeseň. Dúfame, že z projektu sa budeme ešte dlho tešiť.

Vďaka členstvu našej obce v Miestnej akčnej skupine Dolné Považie – Alsó Vágmente a úspešnej žiadosti o poskytnutie dotácie od Nitrianskeho samosprávneho kraja v rámci implementácie Stratégie CLLD Miestnych akčných skupín mohla naša obec vybudovať FitPark na ulici P. Kinizsiho. Zámerom obce bolo vytvorenie vhodného priestoru na športové vyžitie a na relax pri zdravom pohybe. Veríme, že našich seniorov, ale aj mladšie generácie sme oslovili a potešili týmto projektom. V tomto roku sme z týchto zdrojov získali podporu na vytvorenie oddychovej zóny pri jazere Putnoki, kde bolo upravené okolie jazera a bol vybudovaný drevený altánok s príslušenstvom.

Týmto však nekončí zoznam úspešných žiadostí o dotáciu. V apríli bola schválená podpora z Environmentálneho fondu na druhú etapu výstavby vežového vodojemu vo výške 180.000,- €. Teší nás, že rekonštrukcia domu služieb nebola vykonaná iba v interiéri, ale do konca októbra bude obnovená aj fasáda budovy. Na zateplenie budovy domu služieb sme získali dotáciu vo výške 40.000,00 € od Environmentálneho fondu. Ďalej Štátny fond rozvoja bývania vyhovel žiadosti na prefinancovanie už vybudovaných nájomných domov na ul. Železničná, vďaka čomu môže obec odkúpiť tieto domy od investora. Nie všetky nami podané žiadosti

boli vyhodnotené, čakáme na rozhodnutie o projekte rozšírenia kamerového systému, o rekonštrukcii prezliekarní na futbalovom ihrisku, alebo výmeny umelého trávnik. Ďalej očakávame rozhodnutie o projekte cezhraničnej spolupráce – Interreg, ktorého predmetom je rekonštrukcia Juhászovej kúrie v areáli termálneho kúpaliska. Boli tiež podané žiadosti o poskytnutie dotácie na vybudovanie jazykových a od-

borných učební na našich základných školách. Z menších úspešných projektov musíme spomenúť finančnú podporu Nitrianskeho samosprávneho kraja, a to na tieto projekty: 1.600,- € na Folklórny festival a remeselnícky jarmok, 920,- € na zorganizovanie Futbalového turnaja J. Szikoru, a 1.032,- € na otvorenie letnej sezóny a deň detí na termálnom kúpalisku. Dobrovoľná hasičská ochrana SR poskytla

dotáciu vo výške 3.000,- € na zakúpenie novej výbavy pre našich dobrovoľných hasičov. Podpora splnomocnenca Úradu vlády SR pre národnostné menšiny bude použitá na zorganizovanie Spomienky na 70. výročie vysídlenia občanov obce vo výške 1.000,- €.

Veríme, že všetky úspešné projekty budú dobrou investíciou na skvalitnenie životných podmienok v obci a budú viesť k spokojnosti našich občanov.

Bc. Borbélyová Lívia
Ing. Marián Tóth

POMÔŽME ĽUĎOM V POKROČILOM VEKU

Starí ľudia si zaslúžia česť a úctu za ich celoživotnú prácu. Dlížime im vďačnosťou, láskou a uznaním.

Naša obec sa snaží starať sa o starých ľudí tak, ako si to zaslúžia. Okrem obecných programov pomáhame starým ľuďom aj vo vybavovaní úradných záležitostí. Spolu pracujeme s úradom práce, sociálnych vecí a rodiny a využívame aktuálnych programov, sa snažíme vytvoriť pracovné podmienky v prospech našich dôchodcov. Zamestnanci po-

máhajú nákupmi, starostlivosťou a milým slovom uľahčiť každodenný život starých ľudí.

Zo života obce nemôže chýbať ani program pre starostlivosť o ľudí. V súčasnosti máme šesť dôchodcov, ktorí potrebujú denne 4, 6 až 8 hodínovú starostlivosť.

Myslím si, že nepreháňam, ak napíšem, že sme hrdí na to, že v našej obci od roku 2014 funguje Denný stacionár pre dospelých, ktorý poskytuje starostlivosť dvanástim obyvateľom. Máme obyvateľov, ktorí

od otvorenia denne navštevujú stacionár, ďalej sú takí, ktorí v prípade nepriaznivého počasia nechodia, ale sú aj dôchodcovia, ktorí nemajú trvalý pobyt v obci, ale potrebujú spoločnosť, a preto sa k nám radi vracajú každý týždeň.

Podstatou horeuvedenej starostlivosti je cieľavedomá pomoc starým ľuďom za účelom uľahčiť a rozveseliť ich každodenný život.

Mgr. Judita Veresová

Spolupráca obce s ÚPSVaR v Nových Zámkoch

Naša obec už roky spolupracuje s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Nových Zámkoch. Vďaka tejto spolupráci náš obecný úrad vytvoril v roku 2017 pracovné miesta na dobu určitú pre 9 občanov na rôzne obdobia.

Podľa §50j zákona č.5/2004 o službách zamestnanosti Z.z. – príspevok na podporu rozvoja miestnej a regionálnej zamestnanosti, zamestnáva OcÚ upratovačku v oblasti športu a pracovníka na vonkajšie pomocné upratovacie práce. Podľa §54CzKn - Cesta z kruhu nezamestnanosti,

zamestnáva OcÚ pomocnú administratívnu pracovníčku v obecnom dome a pracovníka na vonkajšie pomocné upratovacie práce. Pribudli nám 2 nové programy, ktoré obec momentálne využíva. Prvý program má názov: „Príspevok na podporu vytvorenia pracovného miesta v prvom pravidelnom platenom zamestnaní“ (§51a), tu zamestnáva OcÚ administratívnu pracovníčku. Druhý program s názvom: „Chceme byť aktívni na trhu práce (50+)“, tu zamestnáva OcÚ pomocnú pracovníčku v školskej jedálni

a pracovníka na vonkajšie pomocné upratovacie práce.

V mesiaci júl bola podaná žiadosť o poskytnutie príspevku na podporu vytvorenia pracovného miesta pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie vo veku 50 rokov a viac na vytvorenie ďalších dvoch pracovných miest v profesii pomocné sily v domácnosti. Nami podaná žiadosť bola odsúhlasená zo strany ÚPSVaR a došlo k uzavretiu dohody. Od 1. augusta v obci zamestnávame dvoch občanov na dobu určitú v tejto profesii.

Obecný úrad zamestnáva aj občanov v hmotnej núdzi, ktorí sú povinní odpracovať 32 hodín v mesiaci, aby im vznikol nárok na poberanie dávky v hmotnej núdzi, ktorá v roku 2017 bola znížená na 61,60 €. Momentálne poberá dávku hmotnej núdzi v našej obci cca 40 občanov.

Obec Tvrdosovce sa snaží využívať národné projekty na podporu zamestnanosti a tým zvýšiť zamestnanosť v našej obci.

Renáta Borbélyová

Kompostujme biologický odpad!

Kompostovanie patrí medzi najstarší a overený spôsob zhodnocovania biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu.

Separáciu a zhodnocovaním biologického odpadu sa vieme podieľať na výraznom znížení množstva komunálneho odpadu. Bioodpad z domácností tvorí 30 až 45 % komunálneho odpadu, ktorý podlieha rozkladu. Podobné procesy prebiehajú v prírode, kde dochádza k zhodnoteniu odumretých rastlinných a živočíšnych tel práve ich rozkladom. Bioodpad produko-

vaný ľudskou činnosťou vieme kompostovaním premeniť na hnojivo - kompost. Použitím kompostu v záhradke vrátime do pôdy výživné látky, ktoré sú potrebné pre udržanie kvality pôdy.

Bioodpad sa delí na:

- **biologicky rozložiteľný odpad**, ktorý tvoria bioodpady zo záhradníctva, poľnohospodárstva, z výroby potravín a ich spracovania, zo spracovania dreva, výroby dosiek.
- **biologicky rozložiteľný komunálny odpad**, ktorý tvoria bioodpady z domácností,

domácich záhrad, bioodpadov z verejnej zelene, trhoviska, cintorínov.

AKÉ MATERIÁLY VIEME KOMPOSTOVAŤ?

Bioodpad z domácností - zvyšky ovocia a zeleniny, pečivo, kávové a čajové zvyšky, zvyšky z jedál, odumreté izbové kvety a ich zemina, rozdrvené škrupiny.

Bioodpad zo záhrad - zvyšky po pestovaní zeleniny, pokosená tráva, ostrihané stromčeky, opadané lístie, vypletá burina, piliny, holiny, kôra zo stromov, stará zemina, popol z dreva.

Renáta Mogrovič

SEZÓNA NA TERMÁLNO M KÚPALISKU JE V PLNOM PRÚDE

Dňa 3. júna 2017 Termálne kúpalisko Tvrdosovce znovu otvorilo dvere pre verejnosť. V porovnaní s minuloročnou sezónou je kúpalisko bohatšie o niekoľko zmien, ktoré boli vykonané za účelom, aby slúžili potrebám ľudí, ktorí chcú využiť svoj voľný čas na relax v našom stredisku. Zmeny boli zamerané na detský bazén, ktorý dostal novú dlaždicu. U malých návštevníkov je veľmi obľúbený detský hrb, ktorý láka deti na detské radovánky vo vode. Novinkou sú moderné tienidlá na rozlohe 200 m², ktoré chránia rekreantov pred hrejivými lúčmi slnka. Komplexnou obnovou prešli prezliekacie kabínky a pribudli aj kabínky pre telesne postihnutých.

Samozrejme, naďalej sú k dispozícii obľúbené atrakcie kúpaliska, ako napr. 3 gejzíry v plaveckom bazéne s rozmermi 25x25 m. Pri vodnej masáži tela sa rýchlo zabudne na únavu, termálna voda totiž priaznivo pôsobí pri problémoch pohybového ústrojenstva a pomáha pri regenerácii svalstva. Návštevníci s radosťou užívajú na relax aj vírivku.

Kneippov šliapací kúpeľ si tiež získal priazeň rekreantov. Čo je vlastne Kneippova kúra? Je to striedavý kúpeľ v studenej a teplej vode. Používajú sa pri ňom dve malé vaničky – jedna s teplou (40° - 46° - 50°C), druhá so studenou vodou (10° - 16°C). Na dne týchto vaničiek môžu byť malé kamienky, ktoré chodidlá jemne masírujú. Na začiatku procedúry klient vstúpi do teplého

kúpeľa a zostane v ňom pri stálom prešľapovaní cca 1 minútu, následne vstúpi do studeného kúpeľa, kde pri stálom prešľapovaní zotrvá cca 15 sekúnd. Potom prestúpi späť do teplej vody.

Celkovo sa striedanie vaničiek opakuje 6 - 10 krát. Procedúra pôsobí na bolesti hlavy, migrény, vegetatívne poruchy, poruchy krvného obehu (chladné nohy). Je to vynikajúca žilová gymnastika pri začínajúcich varixoch, prispieva k uvoľneniu členkov, kĺbov nôh, vhodná je tiež po úrazoch v tejto oblasti. Procedúra trvá cca 15 minút.

V centre kúpaliska je nápaditá zelená terasa, ktorú návštevníci radi využívajú na opaľovanie sa a ktorá veľmi rýchlo prirástla k srdciam zákazníkov. Pre návštevníkov ešte ponúkame slnečné plachty, altánky, lehátka. Vedľa zelenej terasy je minibar a bufet s rýchlym občerstvením, čo je tiež neodmysliteľnou súčasťou takého to komplexu.

Na základe prieskumu bolo zistené, že spokojnosť hostí je založená na troch pilieroch: láskavosť hostiteľa, čistota kúpaliska, správna služba hostiteľa. Pre návštevníkov je preto každodenne k dispozícii mladý a energický personál, ktorý srdečne očakáva každého záujemcu. Termálne kúpalisko zohrá dôležitú úlohu aj počas osláv Dní svätého Štefana v auguste.

Aktuálne informácie môžete sledovať na stránke www.tvrdosovce.sk a taktiež na facebook-u. Každého srdečne

vítame a prajeme príjemný relax v Termálnom kúpalisku Tvrdosovce.

Mgr. Lívia Vanyová

OTVÁRACIA DOBA TERMÁLNEHO KÚPALISKA:

Pondelok:	10:00 – 18:00
Utorok:	13:00 – 19:00
Streda:	10:00 – 19:00
Štvrtok:	10:00 – 18:00
Piatok:	13:00 – 19:00
Sobota:	10:00 – 19:00
Nedela:	10:00 – 19:00

PODNIK VEREJNOPROSPEŠNÝCH SLUŽIEB INFORMUJE

V mesiaci máj tvorili gro činností Podniku verejnoprospešných služieb obce Tvrdosovce rekonštrukčné práce v areáli miestneho termálneho kúpaliska. Kúpalisko si každoročne vyžaduje pred zahájením letnej sezóny rekonštrukciu. Tento rok to bole vydláždenie detského bazéna, obnova zelených lehátok a osadenie moderných tienidiel. Pomocou firmy CoopServis sme vyrobili nové prezliekacie kabínky, ktoré sa umiestnili vedľa plaveckého bazéna.

Chodiac a jazdiac po uliciach našej obce vidíme, že miestne komunikácie sú na niektorých úsekoch vo veľmi dezolátnom stave. Vieme, je to pálčivý problém a snažíme sa ho riešiť. Celé letné obdobie sme miestne komunikácie obce opravovali suchým asfaltom a budeme v tom pokračovať aj v najbližších mesiacoch, pokiaľ nám to počasie dovoľí a umožní.

Ďalšou rozsiahlou prácou, ktorú vykonal PVS, bola komplexná vonkajšia rekonštrukcia budovy vo dvore amfiteátra, v ktorej sa prevádzkuje Reštaurácia Úvegtrigris. Jednalo sa o natieračské práce, výmenu žlabov a zateplenie budovy. V apríli a v júli prebiehali rekonštrukcie aj na poschodí obecného úradu, kde sme obnovili štúdio káblovej televízie a kuchyňu. Rozšírenie parkoviska za obecným úradom bolo našou ďalšou úlohou v mesiaci júl.

Samozrejme, aj naďalej vykonávame údržbu a kosenie našich verejných priestranstiev ako aj odvoz komunálneho odpadu. To-uto cestou by som chcel požiadať našich obyvateľov, aby – pokiaľ môžu – vyvážali bioodpad (orezané konáre, lístie pod.) na zberný dvor. Súčasná kapacita PVS neumožní, aby sme odvážali tento druh odpadu spreď každej domácnosti. Za porozumenie vám ďakujeme.

Karol Varga

LETNÝ TÁBOR

v Obecnom dome

(10-14.7.2017)

Prvá pomoc s Luciou Mikulcovou a Paľom Belovičom

Oddych po chutnom obede

Rezbárstvo a práca s drevom

Tkanie u p. Ireny Furuglášovej

Výroba mozaiky a magnetiek

IDE SA NA VÝLET!

Priznajme si, že výlety a dovolenky máme všetci radi. Objavovať nové miesta a krajiny nás naplňa pocitom radosti. Žiaci našej základnej školy majú za sebou už mnoho výletov a exkurzií. Viackrát sme zavítali do Viedne, Budapešti, Győru, ale obdivovali sme aj

krásy Liptova a Vysokých Tatier.

Mali sme možnosť zavítať aj do Nitry, ale návštevu iných oblastí Nitrianskeho kraja, sme zatiaľ, bohužiaľ, neuskutočnili. Z tohto dôvodu sa Rozvojový fond pre maďarské deti rozhodol uchádzať sa o poskytnutie dotácie na podporu cestovného ruchu. Projekt vypísal Nitriansky samosprávny kraj. Cieľom projektu je oboznámiť záujemcov s turistickými zaujímavosťami Nitrianskeho kraja.

Naša škola sa rozhodla pre obec Topoľčianky. Žiaci vyšších ročníkov zavítali do Zámku v Topoľčiankach, ktorý je na Slovensku jedným z najkrajších stavieb v klasicistickom štýle. Mali sme možnosť pozrieť si knižnicu zámku, krásne maľby, ale i zbierku nábytku a porcelánu. Ďalšími bodmi programu boli Národný žrebčín a Zubria zvernica. Kým žiaci ročníkov 5.-9. zavítali do To-

polčianok, zatiaľ žiaci nižších ročníkov navštívili Komárno a Kolárovo. Pozreli si pevnosť, Nádvorie Európy a komárňanské Podunajské múzeum. Cestou domov sa zastavili v Kolárove, kde sa pokochali krásami Vodného mlynu.

Zažili sme krásny a nezapomenuteľný deň v Nitrianskom kraji. „Podujatie finančne podporil Nitriansky samosprávny kraj“.

Mgr. Beáta Győri

ZO ŽIVOTA ZŠ J. A. KOMENSKÉHO V TVRDOŠOVCIACH

OBZRIEME SA
ZA ŠKOLSKÝM ROKOM

Školský zvonec odzvonil poslednýkrát 30. júna a žiaci sa rozutekali na zaslúžené prázdniny. Posledný deň v škole však bol veľmi dôležitý. Predtým, ako si žiaci prevzali z rúk triednych učiteľov vysvedčenia a vypočuli si bilancovanie ich práce, sa celá škola stretla na slávnostnom zhromaždení v školskej jedálni, kde pani riaditeľka vyhodnotila celý školský rok. Najúspešnejší žiaci školy si prevzali ocenenia a diplomy za úspechy v predmetových olympiádach, súťažiach, kvízoch, v zbere papiera a v iných aktivitách, vďaka svojej svedomitosti a vďaka všetkým učiteľom, ktorí ich na súťaže pripravovali, písali pre nich projekty a zobrali ich na zaujímavé exkurzie a výlety. Ocenení bolo neúrekom. Nakoniec nás znovu prekvapilo Združenie rodičov, ktoré náhodným losovaním ocenilo štyroch čistých jednotkárov. Ukončenie školského roka prinieslo aj zmeny, a preto sa pani riaditeľka verejne rozlúčila a poďakovala za dlhoročnú zodpovednú prácu učiteľom Mgr. Kláre Provodovskej, PaedDr. Judite Juhászovej a Mgr. Romanovi Ludasovi. Prajeme im veľa úspechov v ďalšej práci. Vy, milí žiaci, si užite zvyšok prázdnin, využite ho rozumne, dávajte na seba pozor a načerpajte novú energiu do ďalšieho školského roka.

Malou kolážou fotografií si pripomenieme niektoré aktivity školy a úspechy žiakov v poslednom štvrtroku školského roka 2016/2017. **PaedDr. Iveta Mészárosová**

Natáčanie v RTVS, relácia Daj si čas – víťazi

Záverečné vyhodnotenie školského roka

Večerné rozprávko v školskej knižnici

Víťazi okresného kola Na bicykli bezpečne

Deň detí na roč. 5-9, Zašportuj ako Kali

Deň detí na roč. 1-4 v jazdiarni Palomino

Program ku Dňu matiek

Účastníci školy v prírode v Skalke pri Kremnici

ZO ŽIVOTA NAŠICH ZDRAVOTNE POSTIHNUTÝCH

OSLAVA JUBILANTOV

Dňa 24. 05. 2017 sa konalo milé posedenie vo veľkej sále obecného domu. Základná organizácia Zdravotne postihnutých s civilizačnými chorobami a telesne postihnutých v Tvrdošovciach pozdravila členov, ktorí v roku 2017 oslavia okrúhle výročie narodenia.

Jubilantom zablahoželali v mene výboru Tatiana Ludasová, predsedníčka ZO, Ladislav Janega, člen výboru a v neposlednom rade Ing. Marián Tóth, starosta obce.

80 rokov: Kollárová Izabela, Balogh Vincent, Ing. Fekete László

70 rokov: Árendášová Zuzana, Baloghová Terézia, Buják Vincent, Bédiová Klára, Benczeová Eva, Bogdány Ladislav, Csányi

Mikuláš, Galová Katarína, Ladicsová Berta, Mojzesová Irena, Mojzesová Alžbeta, Móderová Katarína, Szabová Mária

50 rokov: Balogh Gabriel

Všetkým zo srdca blahoželáme a prajeme veľa šťastia do ďalších rokov života.

tl

III. ŠPORTOVO-RELAXAČNÝ DEŇ

Dňa 22.06.2017 usporiadala naša základná organizácia v poradí už III. športovo-relaxačný deň na miestnom termálnom kúpalisku. Tento rok nám počasie prišlo, celý deň bolo veľmi pekne a slnečno.

Tí, ktorí uprednostnili relax pred športovaním, sa mohli okúpať, vyskúšať hydromasážne prvky plaveckého bazéna ako aj Kneippov šliapací kúpeľ. Program pokračoval lo-

sovaním tomboly, veselým spevom a živou hudbou. Na obede sme si všetci pochutnali na výbornom guláši, ktorý nám uvarila Reštaurácia Kelly na čele s p. Gabrielou Halászovou. Ďakujeme! Taktiež veľmi pekne ďakujeme študen-

Účastníci relaxačného dňa, či už prišli z Tvrdošoviec alebo z blízkeho a ďalekého okolia, odchádzali s dobrými zážitkami z príjemne stráveného dňa.

Touto cestou by som sa chcela poďakovať pánu starostovi, Ing. Mariánovi Tóthovi, že už po tretíkrát sme mohli organizovať tento deň. Naša vďaka patrí aj obecnému zastupiteľstvu za finančnú a morálnu pomoc, Ing. Rozálii Szabáovej a všetkým nemenovaným sponzorom, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispievajú našej organizácii a podporujú jej činnosť počas celého roka. Ďakujeme vám!

Tatiana Ludasová
predsedníčka

tom Strednej zdravotníckej školy Nové Zámky, ktorí pod vedením PaedDr. Kataríny Tóthovej poskytovali počas celého podujatia masáž, meranie krvného tlaku a hladiny cukru.

Členovia základných organizácií z novozámockého okresu k nám zavítali opäť v hojnom počte a zapojili sa do viacerých športových disciplín. Popri dobre známych disciplínach ako sú hod granátom, šípkami, loptičkou a kolky pribudla novinka, kop na bránu. Čo sa týka našej organizácie, najviac sa darilo v športovom zápole dámm, a to v hode šípkami, kde boli najaktívnejšími športovkyňami. Najaktívnejším športovcom v hode loptičkou bol náš člen Zoltán Tóth.

Pod heslom „Za rovnakú prácu rovnaká pláca“

Spolok Tvrdošovských železničiarov „ZÁSTAVA“ sa 1. mája už tradične zúčastnil na hromadnom zhromaždení železničiarov a občanov, ktorým pripomínáme širokej verejnosti jeho poslanstvo. Oslavy sa konali pod heslom „Za rovnakú prácu rovnaká pláca“ v Žiline v Budatínskom parku, kde pre všetkých - malých i veľkých - sú v areáli pripravené vystúpenia hudobných a tanečných produkcií, rôzne atrakcie a súťaže, pre-

zentácie tradičných remesiel a zručností, vystúpenia sokoliarov, ukážky hasičskej a požiarnej techniky, policajných preventív a kynológov.

Tento krásny slnečný deň sme spojili s poznávaním krás Slovenska. Navštívili sme Terchovú, rodné mesto slovenského zbojníka a národnej legendy, Juraja Jánošíka. Z pamätohodností sme si pozreli

sochu Jánošíka, Kostol sv. Cyrila a Metoda ako aj terchovský drevený betlehem.

Z Terchovej sme sa presunuli do Starej Bystrice, kde sme obdivovali pekné historické mesto, kde klenotom mesta je Slovenský orloj. Je to najväčšia drevená socha na Slovensku. Srdcom orloja je astroláb, čo je ciferník s astronomickými údajmi. Vo vežičke orloja sú

umiestnené dva zvony. Jeden zvon odbíja čas, druhý vytvára zvukovú kulisu počas promenády apoštolov.

Zažili sme výborne strávený deň plný zážitkov. Domov sme sa vrátili príjemne unavení až vo večerných hodinách.

Zuzana Vanyová
predsedkyňa spolku

História osláv Sviatku práce na území Slovenskej republiky siaha do 19. storočia. Na Slovensku sa prvé oslavy konali 1. mája 1890 v areáli Železnej studienky v Bratislave, kde je k tejto udalosti umiestnený pomník.

Multilaterálny seminár „eTwinning and outdoor learning“

V dňoch 31.5. až 3.6. 2017 pani učiteľky Mgr. Hedviga Gubóová, PaedDr. Iveta Mészárosová, Mgr. Marta Lančaričová a Mgr. Miroslava Mydliarová s potešením prijali možnosť, ako štyri učiteľky zo Slovenska, vycestovať na medzinárodný eTwinningový seminár do Šibenika v Chorvátsku. Reprezentovali Slovensko medzi 21 národmi a 102 členmi účastníkov, ktorí sa venujú eTwinningu po celej Európe. Cieľom seminára bolo naučiť sa aktivity "outdoor learning" s využitím rôznych programov a aplikácií ako sú Padlet, QR-

Code Reader, ThinkLink, Mapping vo výučbovej technike. Popri množstve pracovných aktivít v náročnom tempe, sme mali možnosť nadviazať nové kontakty, vymieňať si vzájomne skúsenosti, pripraviť podklady ku vzniku nových projektov a precvičiť si komunikačné zručnosti v anglickom jazyku. Ocitol sme sa v krásnom prostredí pobrežia Jadranského mora, navštívili sme Národný park Krka, kde nás fascinovala čistá príroda a kde sme si už priamo vyskúšali osvojené aplikácie v teréne. Predstavili nám Etnoland, miesto s tra-

Učiteľky zo Slovenska

díciami a zvykmi chorvátskej národnej kultúry, s príjemnými domácimi hosťami. V okolí hotela a pri morskom pobreží sme si vyskúšali množstvo zaujímavých aktivít a hier s využitím osvojených programov a aplikácií. Na záver stretnutia sa nám podarilo zaregistrovať a odprezentovať nové medzinárodné projekty, ktoré budeme v budúcnosti každá realizovať na svojej základnej škole, čo bolo aj hlavným cieľom nášho seminára, za

čo sme si prevzali aj certifikáty. Účasť na medzinárodnom seminári bola pre nás veľkým prínosom a inšpiráciou do budúcej práce s eTwinningom.

Ďakujeme našej NSS eTwinning pri Žilinskej univerzite za možnosť zúčastniť sa medzinárodného seminára a takisto chorvátskej NSS za zvládnutie organizácie na vysokej úrovni. Bol to pre nás nezabudnuteľný zážitok.

PaedDr. Iveta Mészárosová

Spoločná záverečná fotografia účastníkov pred hotelom

VTÁKY...

Nezľaknime sa! Nebude tu reč o krdľoch krákajúcich havranov veštiacich katastrofu alebo so záhrobným hlasom škriekajúcich čajkách. Tieto vtáky sú iné. Farebné, prekrásne, dokonca „rozprávajú“. Alebo sú tichšie, pyšné, nesmelé, krotké či nadmieru hlučné – nuž, pravda, od divokého moriaka nemožno očakávať, že sa bude správať ako nežný chumáčik práve vyliahnutého kuriatka... Ale – podme pekne po poriadku!

„Vtáci raj“ Dominika Vinczeho skutočne ponúka veľa zaujímavostí. Dvadsaťpäťročný mladík popritom, ako si prezeráme klieťky s jeho obyvateľmi, dokáže oduševnene rozprávať. Pohľad azda najviac priťahuje rozely (*Platycercus eximius*). Sú farebné, sfaby to boli čarovné vtáky z knihy rozprávok. Pravda, sú aj trochu plaché, v priebehu niekoľkých okamihov zmiznú v rozľahlých vysokých búdkach vo vnútornej časti

klieťky. Také miesta im vyhovujú najviac. Každú jar tam samička vyliahne svoje mláďatká. Ale aj tie sú už teraz odrastené. Čoskoro sa dúhovofarebné vtáky osmelili, vyšli von a v usporiadanom rade obsadili svoje bydielka. Pravdepodobne sa už so zvedavým okukujúcim cudzincom zmierili.

Vo vedľajšej klieťke šantia alexandre malé (*Psittacula krameri*). Zelené, modré, jedna

z nich je žltá priam ako blyskáč. Svieta ako malý maják. Poskakujú, krúčia sa na bydielkach, konároch či drôtenom pletive. Jeden z nich – Riči – je vyslovene priateľský typ. Každú chvíľu sa ozýva tým svojim charakteristickým „papagájovským“ Rriči, Rriči... Zdá sa, že nepatrí medzi utiahnuté typy. V jednom z výbehov popri pletive vytrvalo sem a tam pobehuje malé divé morčiatko. Je samo. Z celého hniezdenia len ono zostalo nažive. Malé morky sú mimoriadne chúlостivé. Toto je ešte malé, preto musí nejaký čas zostať chránené drôteným pletivom s malými okami. Z oplošteného výbehu dospelých moriek s veľkými okami by ľahko ušlo a skôr-neskôr by sa stalo korisťou mačiek z okolia. Keď vyrastie, pridá sa k svojim dospelým rodičom. Mohutný čierny divý moriak (*Meleagris gallopavo*) pôsobí veľmi nadurdene. S nepríjemným hudrovaním a naježeným perím náv-

števníkovi dával najavo, že nie je vítaný. Chránil si svoju partnerku, morku podstatne menšieho vzhľadu, ale keby aj nie, divoký moriak sa predsa nemôže správať ako krotký vtáčik. Pravým opakom je bažant zlatý (*Chrysolophus pictus*)! Skutočný výstavný predstaviteľ jemnej vyumelkovanej krásy. Jeho perie je sfaby ho niekto polial tekutým zlatom. Teším sa, že som mala to šťastie kochať sa

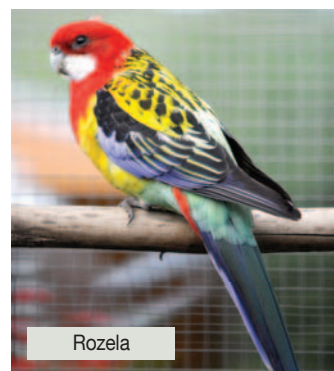
Páviky

v jeho krásu. Bažanty – lebo aj bažant zlatý je predstaviteľ bažantieho rodu – ako aj morky divé majú už navždy „vyárendované“ miesto v mojom srdci.

Každá klieťka či výbeh ponúka nejaké prekvapenie – aspoň pre mňa. Kam sa len obzriem po peknom tienistom dvore vysadenom kvetmi a stromami, všade vidím rôzne vtáky. Najlepším miestom – aspoň v tejto letnej horúčave je azda kačací bazénik. Je to skutočne taký miniatúrny kačací raj. Pre párik mandarínskych kačíc (*Aix galeaticulata*) drobného vzhľadu a ich 5 či 6 potomkov – bezpochyby. V tieni košatých stromov slnko nepaží a kačky v bazéniku si veselo môžu plávať. Ich búdky sú dosť vysoko, majú rady bezpečie. Jedna doštička im slúži ako miniatúrne schodisko, po ňom sa promenádujú hore-dolu, ale malé káčatká po vyliahnutí zoskakujú priamo dolu. Malé ako pinpongová loptička sa neudrú, zľahka pristanú na zemi. Hodvábné chumáčiky ich predperia im poslúžia ako vankúšik. Aj modrý páv (*Pavo cristatus*) má pre seba vyhradený vyhovujúci priestor. Chýbajú mu však skvostné chvostové perá. Tie má iba v čase tokania, potom ich zhadzuje. A na budúci rok mu narastú zasa. Pri pohľade zhora ho charakterizuje podmanivo žiarivá modro-zelená elegancia, aj hlavu mu zdobí „koruna“. Avšak zadná časť pôsobí akosi neupravené. Napriek tomu si pyšne vykračuje. Veď predsa – páv sa nesie ako páv za každých okolností. I keď ich hlasový prejav je – no, povedzme to jemne: nepríjemný. To mi potvrdil aj Dominik. Ešte šťastie, že práve teraz páv „nespieval“. Páví výbeh je oploštený aj zhora – lebo raz-dva by uleteli. Spolubývajúcimi sú – kupodivu – páviky

(*Columba laticanda*)... Nie, nie sú to malé pávy, ale nežné koprčajúce sa biele holuby s pávím chvostom. Navidomoči sa celkom dobre znášajú.

Dominik o svojich operenoch rozpráva so zánietením. Od desiatich rokov pomáhal otcovi opatrovať vtedy veľmi módne a rozšírené papagaje vlnkované (*Melopsittacus undulatus*), po našom andulky a zebričky (*Taeniopygia guttata*). Neskôr sa už on sám staral o rôzne druhy svojich vtáčích zverencov. Ako vraví, choval už veľa druhov, ale nepodarilo sa mu úspešne chovať všetky druhy. Po rokoch experimentovania v tejto oblasti však nadobudol obrovské skúsenosti. Presne vie, ako a čím treba rôzne druhy vtáctva kŕmiť, starať sa o ne, veď inú opateru potrebujú morky divé, papagaje

Rozela

alebo kačky mandarínske. Potrebné je zabezpečiť im dostatok priestoru, i keď iba formou výbehu, a čo je najdôležitejšie, zabezpečiť dostatok vhodnej potravy. Napríklad zlaté bažanty potrebujú množstvo zelene a vitamínov, inak zahynú. A chovatelia, najmä tí skúsenejší – „starí prefikanci“ – veru, nie sú veľmi ochotní podeliť sa o svoje poznatky. Chlapče, nauč sa to sám ... (dúfajúc, že ich čoskoro prejde od chovateľstva chuť a nespôsobia im

nežiaducu konkurenciu). Dominik sa tomu už iba usmieva. Lebo on sa to už naučil. Sebavedome sa pohybuje medzi svojimi vtáčimi zverencami, nebojí sa ani nahnevaného moriaka (nie všetci by sa odvážili ísť k nemu do voliéry). Vtáky spotrebujú veľa prosa, slnečnicových semiačok, ovocia, zeleniny. Alexandrom malým je potrebné pre očistu vnútornosti namiešať roztlčený cesnak a vápencové ulity morských živočíchov – to všetko zaliat vodou a šprtnúť im z toho do napájadla. Vodu sa niekoľko dní neodporúča vymeniť, aby – hoci nerady – napili sa práve z tohto nálevu, i keď cesnakový zápach je dosť výrazný.

V tomto upravenom peknom dvore nie sú iba vtáky, ale i psy. Vo výbehu v rohu dvora poliehajú čistokrvné psy druhu nemecký špic. Dvaja starší sa

už o mňa veľmi nestarajú, ale dva mladšie bojovne štekajú. Moja skúsenosť mi napovedá, že čím je psík menší, o to väčší je jeho hlasový prejav. V malom záhradnom rybníčku si veselo plávajú húfiky bielych i jasnočervených ozdobných rybiek a nenásytne sa vrhajú na sypanú potravu.

Teda aj rybky... A ešte koľko ich je! V kuchyni upúta pozornosť návštevníkov do steny zabudované tristolitrové akvárium. No, to už fakt nie je každodenný pohľad. V krištáľovo čistej vode pláva asi 15-20 druhov rybiek pomedzi stvolmi bohatej vodnej zelene, ponúkajúc očarujúco podmanivý vodný svet. Aj toto je jedna z Dominikových „profesií“. Vybudoval toto akvárium bol jeho nápad, aj ho zrealizoval. Vydlabal stenu, vrtal, škriabal, upravoval, inštaloval. Zaobstaral si

rybky, zasadil vodné rastliny... a potom – hodiny a hodiny odstraňoval rozliatu vodu z kuchynskej podlahy, keď hrubé sklá akvária – nedostatočne upevnené – nevydržali obrovský niekoľkostolitrový vodný tlak. No, jasné, aj takéto „malé“ nepríjemnosti sa prihodia...

Prekvapenia však týmto ešte nekončia. Neveriac vlastným očiam, vidím fretku, či dokonca tchora? Áno, skutočnú fretku (*Mustela putorius furo*)! Keďže tohto neobyčajne pohyblivého, vrtkého, nekonečne šikovného

ho predátora predsa len nie je možné vypustiť na dvor plný vtáctva, má oddelenú ubikáciu v jednej komore. Aj Dominik sa jej dotýka opatrne a v rukavičiach. Aj mi ju predvedie v celej jej kráse, to zubaté nepredstaviteľne ohybné stvorenie. Ako keby ani kosti nemala... Navyše – potvora – aj hryzie, ak práve nemá dobrú náladu! Keby ostré zúbky malej potvoriky neboli ozajstné, pripomínala by malého plyšáčka. Ale to by bol veľký omyl! Pri manipulácii s ním treba byť nadmieru opatrný.

Tento pekný dom s upraveným dvorom je plný rastlín, vtáctva, rýb, zvierat a ... lásky! Dominikovi Vinczemu, tomuto milo sa usmievajúcemu a nevšedne šikovnému mladému človeku zo srdca prajem, aby si tej radosti a krásy užíval čo najdlhšie. **Magdaléna Birkus**

POĽOVNÝ REVÍR A BAŽANTNICA PALÁRIKOVO V PREMENÁCH ČASU

Pri slovách poľovný revír alebo bažantnica takmer každému sa pred očami vybaví čistá panenská príroda, šumiaci les, romantické maľebné zátišia pri čeriaci sa hladine jazierok a veľké ticho Božej prírody iba tu a tam prerušované prítomnosťou zveri, bzučiaceho hmyzu, štebotu vtákov. Ani cesty a cestičky v poľovných revíroch zväčša nenarušujú krásu prírody.

Autor tejto knihy si vytýčil cieľ zdokumentovať z dostupných materiálov a spomienok ešte žijúcich pamätníkov dôstojný pohľad na dávnu minulosť, súčasnosť a načrtnúť aj budúcnosť Bažantnice Palárikovo.

V prvej kapitole knihy sú opísané klimatické podmienky poľovného revíru, ktoré ho predurčovali stať sa tým, čím je. Ďalšia kapitola pojednáva o archeologických výskumoch potvrdzujúcich pradávne osídlenie na území terajšej bažantnice a blízkeho okolia. Až keď toto územie

odkúpil gróf Alexander Károlyi, vyľudnené a neobývané územie pomaly začalo znova nadobúdať charakter kultúrnej krajiny. Zaniknuté stredoveké osídlenie sa na pôvodných miestach neobnovilo, posunulo sa západným smerom od stredovekej osady Meder. Súvislý lesný porast sa nevyklčoval, iba ďalej kultivoval, dosádzal a hospodársky využíval ako zalesnené pásma na rovine. Ďalšie využívanie lesa pokračovalo v založení poľovného revíru a jednej z najznámejších bažantníc v stredoeurópskom priestore.

Kniha pokračuje obdobím ďalšieho rozvoja a často i úpadkom bažantnice. Obsahuje tiež autentické opisy poľovačiek zo slávnych čias konca 19. a prvej polovice 20. storočia od pôvodného majiteľa grófa Ľudovíta Károlyiho, jeho príbuzného grófa Žigmunda Széchenyiho, grófa Tibora Telekiho i Edmunda Justha z Necpálov s neuveriteľnými počtami

a štatistikami ulovenej zveri. Nasledujú kapitoly opisujúce udalosti a stav bažantnice po druhej svetovej vojne. Nedalo sa nespomenúť aj niektoré

pozitíva tých čias a novodobé úspechy vďaka niektorým nadšencom, ktorým nebola existencia a budúcnosť predtým slávnej bažantnice ľahostajná.

V klasicistickom kaštieli Károlyiovcov sa odohralo veľa historických udalostí. Tu vznikla aj myšlienka založiť

medzinárodnú poľovnícku a ochranársku spoločnosť CIC. Ubytovaní v ňom boli nielen v minulosti, ale prakticky dodnes poľovní hostia a návštevníci bažantnice, ktorí jej slávu rozniesli do celého sveta. Nedalo sa nevenovať pozornosť aj anglickému parku prirodzeným lesným porastom prechádzajúceho do bažantnice, ktorý je ucelenou oázou zelene a miestom odpočinku návštevníkov.

Vnímavý čitateľ – odborník i laik po prečítaní tejto knihy čoskoro príde na to, že najväčší úspech svetoznámej bažantnice v Palárikove sa udial práve za éry grófa Ľudovíta Károlyiho. Už nikdy nikto nedosiahne také úspechy v chove malej poľovnej zveri ako sa to podarilo grófovi, ktorého nehynúca sláva obletela celý svet a doteraz rezonuje azda vo všetkých poľovníckych odborných i beletristicky ladených knihách, týkajúcich sa chovu a lovu malej poľovnej zveri.

Ing. Imrich Szabó

„BOHU NA SLÁVU, BLÍŽNEMU NA POMOC!“

Znie hasičské krédo, ktoré sa vyníma na každej hasičskej vlajke a heslo, ktorým sa riadi každý hasič už dlhé generácie. V minulosti, ale i v dnešných dňoch je základnou jednotkou Dobrovoľnej požiarnej ochrany SR dobrovoľný hasičský zbor. V súčasnosti je na Slovensku približne 2 938 dobrovoľných hasičských zborov s asi 98 262 členmi. Základnou úlohou dobrovoľných hasičov na území SR je budovať, organizovať a zdokonaľovať dobrovoľné hasičstvo.

Dobrovoľný hasičský zbor (DHZ) máme aj v našej obci. Už počas niekoľko desiatok rokov - aj keď boli menšie prestávky - sa do nášho zboru prihlasovali a stále hlásia ľudia, ktorí sú pripravení obetovať svoj voľný čas a prísť na pomoc občanom našej obce, keď je ich majetok v ohrození, nech už je to požiar alebo povodeň. Aktuálne máme 11 vyškolených dobrovoľných hasičov v našom zbere a 4 nových členov, ktorých ešte čaká potrebné školenie a následné skúšky.

10. VÝROČIE ZNOVU ZALOŽENIA DHZ TVRDOŠOVCE

V dňoch 5. až 7. mája 2017 sa v našej obci konala slávnosť na počesť 10. výročia znovu založenia Dobrovoľného hasičského zboru v Tvrdošovciach. Pozvali sme aj našich dobrých kolegov a priateľov z partnerských obcí z Bonyhádu (HU), Tardosu (HU), Zetelaky (RO), ale prišli aj naši priatelia hasiči z Nagymányoku (HU) a Bozsóku (HU), s ktorými sa už nejaký ten piatok poznáme.

V piatok po privítaní našich hostí a ubytovaní sme ich zobrali na malú prechádzku po našej obci a ukázali sme im, aké pekné to tu máme. Prechádzku sme ukončili v obecnom dome, kde sme si spoločne prezreli hasičskú výstavu. Nasledovala spoločná večera a príjemné posedenie v skvelom kolektíve.

Na ďalší deň sme sa po ráňkách vybrali s našimi hosťami na exkurziu do novozámockej hasičskej zbrojnice, kde sme mali možnosť prezrieť si hasičské autá profesionálov, mohli sme si vyskúšať výškovú techniku novozámockých hasi-

čov. Po návrate v poobedňajších hodinách sa na parkovisku pred termálnym kúpaliskom konala prehliadka hasičských vozidiel. Svoje vozidlá nám prišli ukázať kolegovia z Jatova, Rastislavíc, Dvorov nad Žitavou a nechýbalo ani naše hasičské auto. Potom, čo si každý prezrel všetky vozidlá (tí starší si aj zaspomínali na časy, keď oni slúžili v hasičských zboroch), rozozvučali sa majáky a začal sa sprievod hasičských vozidiel po našej obci. Následne po skončení výjazdu nám hasiči z Jatova predviedli názornú ukážku zásahu.

Po pár hodinách oddychu sme sa všetci spoločne stretli v obecnom dome, kde sa konala hasičská zábava. Hostí privítal predseda DHZ Tvrdošovce Lóránt Birkus a následne svoj príhovor predniesol aj pán starosta Ing. Marián Tóth. Nasledovalo odovzdávanie pamätných diplomov pre bývalých príslušníkov DHZ, ktorí slúžili dlhé roky v našej obci ako dobrovoľní hasiči. Ako poďakovanie za prijatie pozvania

sme našim milým hosťom podarovali malé pozoruhodnosti na pamiatku. Kultúrnou vložkou večera bol spevácky zbor z Nagyatádu (HU), ktorý nám svojimi áriami spriemnil večer. Po odznení posledných melódii nasledovala samotná zábava, ktorá trvala do neskorej noci.

Nedeľňajší deň sa začal svätou omšou, počas ktorej bola posvätená naša nová zástava.

Po svätej omši sme sa presunuli pred pomník padlých hrdinov a zaspomínali sme si na tých, ktorí obetovali svoje životy v 1. a 2. svetovej vojne.

Náš hasičský víkend sa pomaly, ale isto chýlil už ku koncu a po výdatnom spoločnom obede sme sa - podaktorí so slzami v očiach - rozlúčili s našimi hosťami.

NA NÁVŠTEVE V BONYHÁDE

Ani nie pár dní po tomto skvelom víkende sme obdržali jednu pozvánku od našej partnerskej obce Bonyhád, kam nás pozvali osláviť s nimi Deň hrdinov. Pozvanie sme s radosťou prijali a 26.5. sme v skorých ranných hodinách vyrazili - smer Bonyhád. Boli sme veľmi radi, že sa opäť stretneme s našimi priateľmi.

Po asi 3-4 hodinovej ceste sme dorazili do cieľa, kde nás pri hasičskej zbrojnici vítali s otvorenou náručou. Ubytovali nás a ani sme sa nestihli poriadne vybalíť, už sme nasadali do hasičského auta, ktoré nás zaviedlo k lesnej železnici v Gemenci, tam sme následne prestúpili do vláčika. Mali sme krásny zážitok, nakoľko sme boli obklopení krásnou prírodou. Na večer nás už zaviedli

na miesto, kde sa celá slávnosť odohrávala. Tu sme stretli našich starých dobrých kamarátov, ale spoznali sme aj nových kolegov z Poľska.

Ďalší deň sme mali možnosť vidieť ukážku vyslobodzovania zakliesnených pasažierov auto-nehody a odbornú prvú pomoc v predvedení mladých dobrovoľníkov. Pre deti si hasiči pripravili super zábavu vo forme penovej party, ktorá okrem detí zaujala aj dospelých. Následne sme mohli vidieť rôzne ukážky bojov, ktoré s dôkladným naštudovaním predviedli nadšenci tradícií. Videli sme, ako to asi vyzeralo na frontoch počas 1. a 2. svetovej vojny, vo vietnamskej, resp. kórejskej vojne. Po skončení programu sme si s nadšením prezerali dobové zbrane, ktoré nás nesmierne

zaujali. Večer sme sa dobre zabávali na koncerte skupiny Beatrice.

Ani sme sa poriadne nena-zdali a už sme sa balili domov. Rozlúčili sme sa s našimi hosťami a poďakovali za možnosť zúčastniť sa na Dni hrdinov. Z Bonyhádu sme si odniesli veľmi príjemné spomienky a zážitky.

Život v DHZ však nie je o oslavách či výletoch. Sme k dispozícii 24 hodín denne pre našich obyvateľov, ktorí potrebujú našu pomoc či už pri požiaroch alebo povodniach.

Mnohí sa nás pýtajú, prečo sme sa rozhodli byť dobrovoľníkmi hasičmi, čo nás motivuje k tomu, že obetujeme svoj voľný čas bez nároku na finančnú odmenu? Nuž, dôvodov je viacero a u každého z nás je ten dôvod iný. Ale určite sa zhodneme v jednej veci, chceme pomáhať ľuďom, ktorých ma-

jetok je v ohrození. Ten pocit, keď aj našou pomocou sa podarí uhasiť požiar, je oveľa viac ako akákoľvek finančná odmena. Sme radi, ak na kultúrnych podujatiach prídu k nám detičky a s iskričkou radosti v očiach sa nás nespelo pýtajú, či si môžu sadnúť do hasičského auta a vyskúšať si, aké to je byť hasičom. Čerešničkou na torte je pre ne, keď okrem vyskúšania si vozidla im položíme na hlavu zásahovú prilbu. To, že im dokážeme spraviť radosť s takou maličkosťou, nás maximálne naplňuje elánom a chuťou do práce.

Preto, ak aj vy chcete byť súčasťou skvelého tímu a chcete aj vy pomáhať našim občanom, radi vás privítame v našom kolektíve dobrovoľných hasičov. Nezáleží na tom, či ste muž alebo žena, pomáhať vieme všetci rovnako.

Lucia Budíková

DOBROVOĽNÝ ŽIACKY HASIČSKÝ ZBOR V TVRDOŠOVCIACH

Počas obdobia budovania socializmu a „svetlejších zajtajškov“ v roku 1963 v rámci civilnej obrany vďaka obetavej aktivite pána Vendelína Tótha vznikol Tvrdošovský žiacky hasičský zbor.

Vendel báči Tóth v oboch základných školách s vyučovacím jazykom maďarským a slovenským uskutočnil prednášku o dôležitosti protipožiarnej ochrany a prevencie.

Čoskoro nato sa v škole objavil Teodor Borbély, syn Dezidera Borbély, predsedu vtedajšieho Miestneho národného výboru a vybral si z nás žiakov deväť vhodných kandidátov, medzi nimi i mňa.

Na mená chlapcov si, žiaľ, už nespomínam, no napriek tomu, boli sme to práve my, čo sme vytvorili prvý dobrovoľný žiacky hasičský zbor v Tvrdošovciach.

Počiatkový výcvik sa konal na školskom dvore; učili sme sa stáť v pozore vo vyrovnaných radoch, pochodovať... Netajím sa tým, ako sa nám pri cvičení pýchou nadúvala hrud' pod pohľadmi dievčat, ktoré zvedavo nakúkali spoza plota.

Cvičili sme dvakrát týždenne – v utorok a piatok poobede od štvrtej do pol šiestej. Vendel báči Tóth cestou z roboty

často pri nás postál a bedlivým zrakom sledoval, ako postupujeme v cvičení a príprave; s našimi výkonmi bol nanajvýš spokojný.

Aká to len bola radosť – všetci deviati sme dostali jednotné modré uniformy; nie síce vojen-

Neodmysliteľnou súčasťou hlásenia bolo oznámiť počet nastúpených v „plnej zbroji“, ich pripravenosť.

Po absolvovaní základného výcviku každý člen zboru zodpovedal už len za činnosti týkajúce sa jeho právomoci

ské, ale také, naše, hasičské. Veliteľom zboru sa stal Teodor Borbély. Ten nám neskôr rozdeľoval právomoci a povinnosti. Vďaka tomu, že som dobre ovládal slovenský jazyk, určil ma za vedúceho zboru, lebo hlásenia prebiehali v slovenčine: Pozor!, Zoradiť sa!, Vyrovnať vpravo – vľavo!, Pohov!, atď.

pri vypuknutí prípadného požiaru. Niektorí mali na starosti navíjanie a údržbu hadíc, iní čerpadlá. Pamätám si istú veselú príhodu: jeden z chlapcov pri utorňajšej kontrole naplnil nádrž čerpadla benzínom, ale zabudol ju uzatvoriť a zostala otvorená. Prišiel na to iba v piatok pred cvičením, ale aby sa šikovne zbavil zodpovednosti

za chybu, bežal prichádzajúcemu Vendel báčimu oproti a dopredu mu krikom oznamoval, že „niekto“ nechal nádrž otvorenú a všetok benzín sa odparil. Celá spoločnosť sa na príhode schuti zasmiala a na príhodu s odpareným benzínom sa čoskoro zabudlo.

Naš hasičský zbor sa dvakrát zúčastnil na okresných súťažiach, po prvýkrát v Šuranoch, potom v Palárikove a na obidvoch podujatiach sme sa umiestnili na prvom mieste. Naša radosť a pýcha azda nemala hraníc, veď my, 13 – 14-roční adolescenti, sme mali tú česť takto vynikajúco reprezentovať obec i našu školu.

Nepamätám si už presne, v ktorom roku to bolo, ale raz na Prvého mája, sme v modrých hasičských uniformách, Štefan Mészáros a ja, Imrich Tóth, sami dvaja držali čestnú stráž pri Pamätníku hrdinov.

Vendel báči Tóth, ktorého sme si hlboko vážili a mali ho radi, bol nadmieru čestný a dobrý človek. Keď sme niečo vyparili alebo neurobili tak, ako bolo treba, vytkol nám to, no zväčša nás iba chválil.

Na tie krásne chvíle si spomínam s láskou a nostalgiou.

Imrich Tóth

SYMBOLY KREŠŤANSTVA V TVRDOŠOVskej KRAJINE

Kresťanská, najmä rímskokatolícka tradícia zanechala výrazné stopy na obraze našej kultúrnej krajiny a na jej charakteristickom ráze. Veže kostolov sa stali architektonickými dominantami dedín, orientačnými bodmi v krajine a symbolmi miestnej histórie, kultúry a identity. Naša kultúrna krajina je však ozdobená aj celým radom menších sakrálnych klenotov – prvkami drobnej sakrálny architektúry, akými sú malé pomníky, božie muky, prícestné kríže, skulptúry svätých (tzv. svätí za dedinou), morové stĺpy, kaplnky či kalvárie a krížové cesty. Tieto „poľné pamätníky“ boli kedysi postavené pri starých hradských alebo poľných cestách a ich krížovatkách, v historických uličných priestoroch, na námestiach a v centrách obcí, pri kostoloch, na cintorínoch či ako medzníky a orientačné body na vyvýšených miestach v krajine. Často sú osadené v pôsobivých krajinných scenériách, kde sú výrazným akcentom a slúžia ako miesta rozjímania a spomienok.

Okrem vyššie uvedených foriem boli vyhotovované aj menšie obrazy a sošky svätých alebo maľované drevené tabule a obrazové skrinky, ktoré boli vešané na mimoriadne pekné staré stromy v krajine alebo vložené do dutín stromov. Hojné zastúpenie týchto prvkov v krajine je úzko späté s opätovným vzostupom

katolíckej viery v období protireformácie (neskorý stredovek), ktorý priniesol so sebou uctievanie Svätej Trojice a kult nepoškvrnenej Panny Márie (Immaculata). V 17. storočí a v prvej polovici 18. storočia nasledovala vlna zakladania kalvárií. Svätorečenie Jána Nepomuckého (1729), ktorého martyrium je späté s riekou Vltavou v Prahe (1393), opäť spôsobilo osadenie nových sôch svätých do krajinného priestoru, presnejšie na mosty a brehy riek. Svoj najväčší rozmach dosiahli prvky drobnej sakrálny architektúry v období baroka, ktorý v našich podmienkach doznieval ešte aj v 19. storočí. Začlenenie týchto prvkov do okolitého prostredia výsadbou stromov bolo oddávna a je aj v súčasnosti prirodzeným úsilím človeka. Malé sakrálny pamiatky boli zvyčajne lemované solitérom alebo dvojicou stromov, prípadne obkolesené skupinou viacerých stromov pripomínajúcich malý háj. Najčastejšie boli vysádzané lipy, ale dokumentovaný je aj výskyt pagaštanov, dubov, javorov, jaseňov a ovocných stromov (najmä hrušiek, čerešní, višní, jabloní, morúš, oskorusí a orechov). Menej častý je výskyt briez, bukov, hrabov, jelší, vrb, topoľov, jarabín, agátov a borovíc. Z krov boli najčastejšie vysádzané domáce druhy – šípové ruže a trnky, ktoré mali symbolický význam kvôli svojim

trňom, ale vyskytujú sa taktiež cudzokrajné druhy ako orgován, krušpány, hortenzie, zlatovky, pajazmíny a imelovníky. Pri sochách svätého Urbana, patróna vinárov bol často vysádzaný aj vinič alebo pavínik.

V Tvrdošovciach a ich okolí sa nachádza viacero prvkov drobnej sakrálny architektúry z rôznych historických období. Prvé vojenské mapovanie (1763-1787) zachytáva Božie muky severne od dediny (dnes cintorín). Ide o Rákócziho pomník na malom vršku (1706). V katastrálnej mape z roku 1892 je pri kríži poznámka "Róma 1532", ktorá poukazuje na drevenú podobizeň Panny Márie s malým Ježišom vyhotovenú v Ríme a osadenú v jednom z výklenkov pomníka. Mapa zachytáva taktiež prícestný kríž pri krížovatke cesty z Tvrdošoviec do Nových Zámkov so zaniknutou cestou do Palárikova. Neskôr bola postavená baroková pieskovcová kalvária (1753) a kríž pri Ispite (1773).

O štruktúre sídla a krajiny v 19. storočí podáva svedectvo 2. vojenské mapovanie (1806-1869) a dve katastrálne mapy z rokov 1847 a 1892. Na nich je zreteľná Socha Najsvätejšej Trojice pri kostole (1826), socha sv. Jána Nepomuckého pri potoku, kríž pri Ispite (18. stor., 1773), kalvária pri kostole (18. stor., 1753), prícestný kríž pri krížovatke hlavnej cesty s cestou vedúcou do Palárikova cez Keresztúr (18. stor.), Rákócziho pomník / „Kőkép“ (18. stor., 1706), prícestný kríž pri ceste vedúcej k židovskému cintorínu - Kríž Golgota, prícestný drevený kríž pri Réti út (Lúčnej ceste) - Kríž Góla, Máriácku na návsi (1824-1825) a zaniknutý prícestný kríž pred súčasnou odbočkou z hlavnej cesty krybníku (dnes areál PD). Prvky drobnej sakrálny architektúry boli umiestnené aj v areáloch vtedajších cintorínov. Je teda zrejmé, že boli významným a uctievaným prvkom kultúrnej krajiny 18. a 19. storočia. O ich

duchovnom a symbolickom význame a o dôležitej úlohe viery v každodennom živote svedčí skutočnosť, že boli osádzané aj na najvýznamnejšom priestranstve obce – na návsi a v okolí kostola.

Aj v prvej polovici 20. storočia pribudli nové prvky drobnej sakrálny architektúry do obce. Medzi ne patrí Kaplnka Márie Panny pri Bratislavskej ceste; socha svätého Vendelína pri Novozámockej ceste; betónový kríž Golgota; Kaplnka Ježišovo srdca (1925) a socha svätého Michala v kostolnej záhrade (1935). V rámci terénneho výskumu v roku 2014 bol objavený aj vzácny prícestný kríž v Jánošíkove a pri Réti út (Lúčnej ceste) vedúcej do Vlčian.

Pri objektoch drobnej sakrálny architektúry často nachádzame výsadby krov a stromov. V Tvrdošovciach a v okolitej krajine sa vyskytujú najmä pagaštany konské (15 vzácných jedincov pri 6 objektoch drobnej sakrálny architektúry). Tieto pamätné stromy a architektonické prvky majú mimoriadnu kompozičnú a symbolickú hodnotu v kultúrnej krajine vidieka. Staré jedince pagaštana konského evidujeme aj na území starých cintorínov v sídelnom priestore Tvrdošoviec, na základe čoho môžeme konštatovať, že pagaštan má významnú symbolickú väzbu s religióznymi prvkami a objektmi v Tvrdošovciach. Pri „Máriácku“ na Novej ceste sa nachádza 5 vzácných starých pagaštanov konských. Najväčší z nich má obvod kmeňa 221 cm, výšku 15 metrov a šírku koruny 7 metrov. Pri kríži na Novozámockej ceste (pri jazdarni) rastie pagaštan s obvodom kmeňa 172 cm. V Tvrdošovciach boli pred niekoľkými rokmi vyrúbané dva hodnotné pagaštany konské pri Kríži Góla. Na Číkoch bola vyrúbaná vzácna borovica čierna. Dnes tam rastú dva mladé javory mliečne. Pri Kríži Ispita rastú 3 lipy malolisté, pri sv. Jánovi Nepomuckom previsnuté výby biele, pri kríži na Réti út 2 jasene štíhle, 2 javory horské a 2 hlošiny úzkolisté. Pri sv. Vendelínovi rástli dva tujovce východné, ktoré boli predne-

"Máriácka" na Novej ceste

dávnom vyrúbané. Pri jánošíkovskom kríži rastie mohutný jaseň štíhly.

V obecnom múzeu je vystavená drevená skrinka so skulptúrou vyobrazujúcou pieteň, ktorá kedysi visela na mohutnom agáte bielom v chotári. V roku 2014 bol vyhotovený nový sakrálny objekt - drevená skulptúra Márie Panny, ktorá bola osadená do dutiny starej

vírby bielej na brehu jazera, čo môžeme považovať za symbolické obnovenie zaniknutej tradície osádzania drevených skulptúr do dutín starých stromov. Zaujímavé je aj to, že kostol v Tvrdosovciach a kostol v Palárikove sú presne na zvislej osi sever-juh a niektoré prvky drobnej sakrálny architektúry v krajinnom priestore sú umiestnené približne po-

zdĺž osových spojnic kostolov, čo možno vnímať ako symbolické kompozičné prepojenie sakrálnych objektov v kultúrnej krajine.

Prvky drobnej sakrálny architektúry a pri nich rastúce vzácne stromy sú architektonickými a prírodnými klenotmi kresťanskej kultúry v krajine Tvrdosoviec. Predstavujú naše spoločné kultúrne dedičstvo,

historický odkaz našich predkov a našu spoločnú kresťanskú tradíciu a identitu. Je našou povinnosťou ich chrániť, zveľaďovať a zachovať pre budúce generácie Tvrdosovčanov.

Ing. Attila Tóth, PhD.
krajinný a záhradný architekt
vysokoškolský učiteľ
na SPU v Nitre

DLHÉ DESAŤROČIA NA SPOLOČNEJ CESTE

*Kedysi ste si prstienky dali
a už je to pár rokov.*

*Večnú lásku ste si sľubovali
a ten sľub nikdy nezobrali ste späť.
Tak ako kedysi,
tak aj dnes Vám v srdci zvony znejú.
A spolu s nami šťastie,
lásku k Vášmu výročiu Vám prajú.*

Sviatok Turíce je v našej obci nielen sviatkom Zoslania Ducha Svätého, ale aj sviatkom manželských párov, oslavujúcich 25., 50. a 60. výročie sobáša. Tento milý zvyk vznikol v roku 1957 z iniciatívy vtedajšieho dôstojného pána Júliusa

Drozdyho a od tej doby - aj keď s menšími prestávkami - sa takmer každoročne zopakuje. V tento deň jubilujúce páry na slávnostnej bohoslužbe pred oltárom nášho Pána Ježiša Krista opäť prežijú tie neopakovateľné okamihy, ktoré preživali pred desiatkami rokov pri vyslovení manželského sľubu.

Dňa 4. júna 2017 si svoj sľub obnovilo pred Zoltánom Ďurčom, biskupským vikárom pre maďarských veriacich Nitrianskej diecézy 20 manželských párov. Z nich 1 pár oslávil 60. výročie, 9 párov 50. výročie a 10 párov 25. výročie svadby. Blahoželáme im.

25 rokov spolu v dobrom aj zlom

JUBILUJÚCE MANŽELSKÉ PÁRY

60

Árendáš Ignác – Güllová Barbora

50

Birkus Karol – Tóthová Katarína
Benyík Vojtech – Cibulková Helena
Buják Imrich – Pšenáková Eva
Szpevák Anton – Vanyová Izabela
Ludas Karol – Majorová Alžbeta
Varga Ľudovít – Bugyíková Gizela
Kubáň Stanislav – Mészáros Zuzana
Buják Vincent – Karádivá Eva
Bencze Zoltán – Bogyóová Eva

25

Budík Ervin – Vidová Dáša
Tóth Anton – Vanyová Melinda
Szabó Attila – Ladicsová Janette
Rosko Róbert – Zsilinszká Judita
Vincze Ladislav – Bugyíková Eleonóra
Máté Ladislav – Ballová Martina
Buggyik Štefan – Tóthová Mária
Ruzsik Norbert – Vanyová Mária
Buják Roland – Vargová Tünde
Šipoš Imrich – Csányiová Lívia

POZVÁNKA

Srdečne Vás pozývame na spomienkovú slávnosť
Kalvária Tvrdosoviec a Tvrdosovčanov
v povojnovom Československu 1945 – 1949,
ktorá sa uskutoční dňa 11. novembra 2017
v Obecnom dome v Tvrdosovciach.

Slávnostný príhovor: Katalin Vadkerty, historička
a Magdaléna Csomóová, učiteľka v dôchodku,
ktorá prežila deportáciu do Čiech
Všetkých srdečne očakávame.

„Vo víne je pravda, vo vode zdravie“

Tvrdošovčan Ivan Moravčík je certifikovaný fitness tréner, ktorý sa venuje prírodnej medicíne a zdravej životospráve. Cvičí 16 rokov a asi 10 rokov študuje zdravú výživu a prírodnú medicínu. „Keby som mal pomenovať moje zameranie, tak som sprievodca transformáciou, zmenou životného štýlu a montujem filtre na pitnú vodu.“

S akými problémami sa na Teba najčastejšie obracajú ľudia a ako sa im snažíš pomáhať?

Nadváha, problémy s chrbticou a zlým držaním tela, resp. s chronickými zdravotnými problémami. Sú dva typy klientov, jedni chcú schudnúť a zlepšiť postavu, potrebujú vypracovať cvičebný plán a jedálny lístok a často naučiť sa cvičiť. Druhá časť klientov má zdravotný problém s ktorým si nevedia rady a väčšinou ich odporučil spokojný klient. Vtedy sa snažíme harmonizovať a nastaviť celý životný štýl na jedálniček, pohyb a psychiku a pomocou prírodných postupov navrátiť harmóniu tela a ducha.

Ľudia v dnešnej dobe, vrátane mládeže, málo športujú. Ako by sa dalo podľa teba dosiahnuť, aby sa to zmenilo?

Zaviesť do života zmenu nie je najľahšie, zvyk je železná košeľa. Odporúčam vtedy použiť techniku 5 minút, začať pomaly každý deň venovať sa novému návyku 5 minút, napr. ráno po zobudení je to taká krátka doba, že človek ťažko nájde výhovorku, prečo to neurobiť. Po 2-3 týždňoch sa stane z toho zvyk a už sú prvé výsledky (prestala bolieť chrbtica, človek má viac energie, schudol) a výsledky sú už vlastná motivácia k pokračovaniu.

Viem, že robíš aj jedálniček na mieru. Čo to presne znamená a pre koho je určený?

Študujem výživu 10 rokov a počas toho hľadania ideálneho jedálnička som dospel k poznaniu, že neexistuje ideálny jedálniček, je ich 7 miliárd, každému na mieru, prispôsobený jeho potrebám, veku, prostrediu, zdravotnému stavu, pohlaviu a podobne, ako nás učil učiteľ čínskej medicíny: „Neexistuje žiadna vyslovene zlá potrava“.

vína. Vždy sa všetko zakladá na vzťahu, aká potravinu, v akom množstve, kedy a pre koho. Napr. alkohol vo veľkom množstve je jed, ale naopak podporuje tráviaci oheň a človeku s tráviacim problémom v malom množstve vie pomôcť aj alkohol.

Správny pitný režim je veľmi dôležitý pre ľudský organizmus, hlavne počas horúcich letných dní. Aký je ideálny pitný režim? Koľko tekutiny a aké by sme si mali dopriať v lete?

Správny pitný režim je kľúčový. Naše telo je asi zo 70 % a pri deťoch až z 80 % z vody. Voda je pre nás kľúčová, riadi látkovú výmenu, pomáha odvádzať z tela nečistoty, udržiava bunky a imunitu v dobrej kondícii, je znakom našej telesnej mladosti. Čím vyšší obsah vody máme v tele, tým je naše telo silnejšie a mladšie. Ideálne množstvo vody je rôzne, ale platí vzorec 3-4 dl vody na 10 kilogramov hmotnosti, takže 50 kg-ová žena by mala vypiť cca 2 litre vody. Ale ak športujeme alebo sme na slnku, resp. máme zdravotný problém, potreba vody sa zvyšuje. Najlepším nápojom a najzdravším je čistá voda, preto už roky pijem filtrovanú vodu. Ja si napríklad rád do vody popučím bobule rakytníka, je to osviežujúce a zdravé zároveň. Pozor však na teplotu tekutiny! Ideálna je telesná teplota, príliš vychladené nápoje vytvárajú efekt potenia a tým vlastne tekutinu strácame. Preto vidíme beduínov v Afrike popíjať teplý čaj.

Aký je správny pitný režim detí, resp. postarších ľudí?

Vzorec je podobný pre každého, ale starší ľudia prestávajú mať pocit smädu. Je dobré, ak sa naučia si dať napr. každú hodinu 2 dl vody a nech nezabúdajú, že správny pitný režim upravuje krvný tlak. Počul som, že často nepijú, lebo berú lieky na tlak, vtedy im položím otázku: Čo tečie lepšie, med alebo čaj? Nech si to prirovnajú k svojej krvi, keď je hustá alebo dobre hydrato-

vaná. Dnes je, žiaľ, veľa povier a mýtov, ktoré si ľudia navzájom posúvajú a často viac škodia ako pomáhajú. Pri deťoch odporúčam rodičom naučiť deti na pitie čistej vody alebo slabého čaju či vody s trochou ovocnej šťavy. Sladké malinovsky nepodporujú správnu hydratáciu, dokonca niekedy pôsobia opačným efektom. Dost' kontroverzné sú minerálne vody. Silne mineralizované hlbinné minerálne vody nás zťažujú, naše telo je nastavené na pitie mäkkej povrchovej vody a minerály prijíma zo stravy. Prílišné pitie minerálok zťažuje obličky, cievy a podobne.

Čo sa deje v našom tele, pokiaľ tekutiny nedopĺňame v dostatočnom množstve?

Nič dobré, zhoršuje sa trávenie, spomaľuje látková výmena a očista tela, zhustne krv, stúpne krvný tlak, pokožka starne, človek môže priberať. Taká perlička, ak zvýšite denný príjem vody o jeden liter, energii, ktorú telo použije na jej spracovanie, môžete ročne schudnúť aj 3 kg. Dobré, nie? Ak málo pijeme, telo slabne a prichádzajú choroby. Telo rieši nedostatok vody tak, že chýbajúcu vodu čerpá recykláciou z močového mechúra a hrubého čreva. Ak ľudia s problémami so zápchou ráno ako prvé vypijú pol až 3/4 litra vlažnej vody, budú chodiť na toaletu bez problémov do 5 minút. Takže nepodceňujeme pitný režim! Vedci hovoria, že ľudia sú pevné skupenstvo vody, ale nie je jedno, akej. Pripíjaj na vaše zdravie, priatelia! Užite si leto a nezabudnite "in vino veritas, in aqua sanitas" - vo víne je pravda, vo vode zdravie.

Veľmi pekne ďakujem za rozhovor a dobré rady.

S.B.

Alternatívne formy masáže

Bankovanie

Popri dnešnom uponáhľanom živote určite každému dobre padne trochu oddychu. Máme možnosť využiť a nechať sa rozmaznávať príjemnou masážou, napr. bankovaním.

Spoznajme teda jednu z masážnych a liečebných techník!

Čo je vlastne bankovanie?

Bankovanie - vákuoterapia je jedinečná účinná masážna a liečebná technika, ktorá má pozitívny účinok nielen na krvný a lymfatický systém, ale aj na celé ľudské telo. Využívali ju už v starovekej Číne, Grécku a Turecku pre jej liečebné, ale aj preventívne a stimulujúce účinky. Prvé systematické liečenie bankami zaviedli starí Egypťania. Dnes je bankovanie chápané ako alternatívna forma.

Techniky bankovania:

Mokrú - krvavú bankovanie - naruší sa povrch kože na presne určenom mieste na chrbte a bankou sa odsaje malé množstvo krvi, čo má pozitívny účinok na cirkuláciu krvi a tok lymfy. Takáto forma bankovania sa dnes môže vykonávať iba v ambulanciách.

Suché - povrch pokožky ostáva neporušený.

Banková masáž - mimoriadne účinná metóda, pri ktorej účinok zasahuje do hĺbky kože, podkožného tkaniva až obalu svalov.

Samotný pojem - bankovanie - nám hovorí, že technic-

kým prostriedkom terapie bude banka. Pôvodnú banku z tela cích rohov postupne nahradili banky bambusové, keramické a dnes najznámejšie plastové alebo sklenené.

Aký je postup pri bankovej masáži?

Banková masáž - mimoriadne účinná metóda, pri ktorej účinok zasahuje do hĺbky kože, podkožného tkaniva až obalu svalov. Pred masážou sa vykoná krátka zahrievacia masáž s vhodnými rastlinnými alebo éterickými olejmi. U nás najčastejšie používaná sklenená banka sa nahreje, priloží sa na pokožku. Ochladzovaním sa vytvorí podtlak a tento spôsobí prisatie banky na kožu. Ak sa banky prisajú, posúvajú sa po danej ploche v presne určenom postupe.

Pôsobenie podtlaku má za následok popraskanie drobných kapilár a vytvorenie drobných výronov, ktoré pripomínajú modriny. Je to vlastne kombinácia toxínov v tele a mierneho narušenia tenkých podkožných kapilár, ale tieto nebolia a do týždňa zmiznú. Po bankovaní je potrebné dodržiavať dôsledný pitný režim, aby sa škodliviny z podkožia dostali preč. Vhodné je aj saunovanie, pri ktorom sa toxíny z tela vyplavujú potom priamo z pokožky a odľahčujú sa aj obličky.

Aké sú účinky bankovania?

Všeobecné - prečisťuje krv, zlepšuje krvný obeh, reguluje činnosť časti nervového systému, detoxikuje organizmus, pri chudnutí eliminácia celulitidy.

Miestne - zmiernuje bolesť, uvoľňuje stuhnuté svalstvo, znižuje opuchy.

Je možné ju použiť aj u ľudí pripútaných na invalidný vozík.

Nesmie sa vykonávať !!!

- U ľudí a chorých, ktorí ľahko krvácajú (hemofília, leukémia)
- U tehotných žien
- U ľudí s mozgovou obrnou a Downov syndrómom
- U ľudí s nádorovými ochoreniami (rakovina)
- Pri extrémne vysokom krvnom tlaku
- Pri ochoreniach pečene
- Pri tuberkulóze
- Pri nadmernej únave
- Pod vplyvom alkoholu a drog

Ak si to dôkladne premyslíme a chceme by sme to odskúšať na sebe, potom môže nasledovať príjemná relaxácia, napr. bankovou masážou.

PaedDr. Katarína Tóthová

Trendy účesy v roku 2017

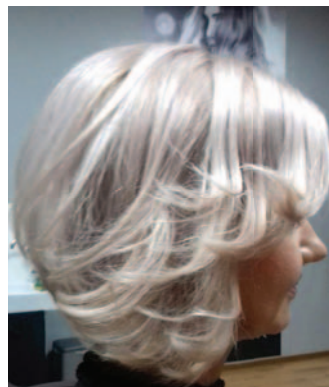
Pozbierali sme trendy účesy leta 2017, ktoré sa môžu nosiť kľudne i v jesenných mesiacoch.

Opäť je v trende bob účes, ktorý sa vďaka svojej dĺžke hodí ku každej vekovej kategórii. Je veľmi obľúbený, pretože si vyžaduje minimálnu starostlivosť a tým sa nám výrazne zjednoduší ranné prípravy. Long bob účes je o čosi dlhší štýl, keď vlasy siahajú až po ramená. Je ideálny pre dámy, ktoré majú dlhé vlasy, ale túžia po zmene. Odporúčala by som tento účes aj preto, lebo je viac ženský ako obyčajný bob. Pre tých, ktorí majú riedke vlasy, by som odporučila tzv. pixie účes. Je to tiež veľmi praktický štýl pre krátke vlasy a pritom nie je chlapčenský. U mladšej generácie je veľmi trendový krátky účes vystrihnaný strojkom.

Stále sú „in“ tzv. ombre účesy, keď farba vlasov medzi ko-

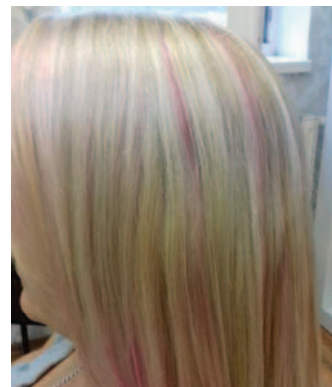
rienkami a končekmi sa postupne mení z tmavšej na svetlejšie odtiene. Teší sa veľkej obľube u všetkých vekových kategórií, pretože sa hodí rovnako k dlhým ako i krátkym vlasom. Je to dokonalé pre dámy, ktoré preferujú prirodzenosť ale i pre tie, ktoré rady experimentujú a neboja sa výraznejších farieb. Keď sme už pri extravagancií, treba spomenúť farebný melír, t. j. ružový, modrý, zelený, ale samozrejme aj blond melír je veľmi žiadaný. Obľúbené sú teraz kučeravé, resp. zapletané vlasy. Letnú atmosféru nám môžu priblížiť rôzne farebné stuhy, ktoré si zapletieme do vrkoča vlasov a letný účes je hotový.

Nesmieme však zabudnúť na starostlivosť o vlasy, nakoľko ich slnko v lete veľmi vysuší.

Ak strávime dovolenku pri mori alebo na termálnom kúpalisku, na hlavu si dajme klobúk, šatku alebo si vlasy jednoducho vypneme. Na končeky vlasov naniesme vyživujúci olej alebo si spravme zábaly, aby sme predchádzali lámaniu a poškodeniu našich vlasov.

Melinda Fugliová

Ako šetriť energiou?

Využívanie elektrospotrebičov neustále narastá. Veď už aj väčšina detí vlastní mobil, tablet či notebook. Tým pádom už aj ony vedia, že na takýchto zariadeniach je možné nastaviť úsporný režim, v ktorom zariadenia spotrebujú oveľa menej energie.

Pre všetky zariadenia – vrátane televízneho prijímača, ktorý mnohí z nás používajú len ako zvukovú kulisu pri varení či upratovaní, platí, že keď ich nepoužívame, mali by sme ich vypnúť. To samozrejme platí aj pri svetle, veď načo svietiť v miestnostiach, v ktorých sa práve nepohybujeme. A čím svietiť? Najlepšie úspornými žiarovkami či LED svetelnými zdrojmi. Dnešné žiarivky sú konštruované tak, aby ich elektronika a trubica zvládla počas životnosti až pol milió-

na cyklov svietenia. Znamená to, že je možné používať ich aj tam, kde rozsvetujeme svietidlo iba na krátku dobu – hoci i niekoľkokrát denne. Preto je ich používanie oveľa výhodnejšie v porovnaní s tradičnými žiarovkami, ktoré navyše spotrebujú až 90% energie na teplo.

Aj pracie prostriedky prešli počas rokov veľkou premenou. Väčšina z nich je aktívna už pri tridsiatich stupňoch, nemusíte teda bielizeň vyvárať či prať na vysokých teplotách. Neekonomické je však pranie malých objemov bielizne. Niektoré modely práčok sú už však vybavené úsporným programom pre polovičné naplnenie, ktorý zníži spotrebu asi o tretinu.

V horúcich letných dňoch je taktiež namieste úsporné

používanie klimatizácie. Aktívnym využívaním roliet, žalúzií či závesov môžeme zamedziť vstupu slnečného žiarenia do miestnosti. Taktiež sa odporúča nevetrať oknami, na ktoré práve svieti slnko, ale vetrať z tej strany domu, ktorá je práve v tieni. Tým zabezpečíte, že vo vašom príbytku bude príjemná teplota aj bez používania či nadužívania klimatických zariadení.

Najviac energie v domácnostiach pohlcuje príprava teplej vody. Preto je lepšie krátko sa sprchovať ako naplniť celú vaňu množstvom vody. Úspora vody sa dá dosiahnuť aj využívaním úsporných hlavíc, ktoré prúd vody rozdelia do tenších prúdov, čím sa zvýši plocha, na ktorú dopadá voda a zároveň sa zníži objem vytečenej vody. Pri šampónovaní, mydlení či umývaní zubov môžete prúd vody zastaviť, čím sa vyhnete tomu, že voda tečie úplne naprázdno.

Najlepším spôsobom, ako naučiť budúce generácie správať sa šetrne k životnému prostrediu, je vlastný príklad rodičov, starých rodičov a okolia, preto veríme, že aj vy budete deťom vštepovať správne návyky a snád vám k tomu pomôžu aj rady z nášho článku.

Ing. Robert Kollár, PhD.

Mgr. Hana Kollárová

Vedeli ste, že pokrievka na hrnci pri varení zníži spotrebu energie až na jednu štvrtinu?

Najlepšie sú tlakové hrnce, ktoré ušetria ďalších 50 % energie.

Bytové dekorácie s hand made tvorbou

Zoznáňte sa prosím s ďalšou šikovnou Tvrdošovčankou, Kristínou Várhelyiovou a s jej okulahodiacimi dekoráciami, ktoré vyrába vo svojom voľnom čase. Keďže sa jedná o naozaj originálne a dekoratívne predmety, rozhodli sme sa s vami ich predstaviť.

„Celý život ma bavila a lákala kreatívna hand made tvorba,“ prezrádza nám Kristína. „Nachádzam v nej veľa pozitívnej energie a je to zároveň aj môj duševný relax. Vždy hľadám nové inšpirácie, ktoré ma posunú v mojej tvorbe vpred. Momentálne som našla svoje uplatnenie v aranžovaní kvetinových dekorácií. Vyrábam celoročné vence na dvere a rôzne interiérové kvetinové aranžmány. Okrem toho sa venujem aj tvorbe sezónnych dekorácií, ako napríklad veľkonočné kraslice, vianočné ozdoby, bytové dekorácie a pod. Moju hand made tvorbu si môžete pozrieť na istej sociálnej sieti na stránke "KNDesign". Týmto by som sa chcela poďakovať o možnosť odprezentovať svoju tvorbu a zároveň z celého srdca poďakovať mojim priaznivcom, ktorí ma v mojej tvorbe podporujú.“

Dekorácie do záhrady

Receptár

Vranovský orechový krémeš

Cesto: 10 bielkov, 280 - 300 g kryštálového cukru, 300 g mletých orechov, 1 PL strúhanky, 4 PL kaka

Krém: 10 žĺtkov, 200 ml mlieka, 100 g práškového cukru, 2 PL hladkej múky, 1 vanilínový cukor, 250 g masla

Poleva: 100 g čokolády na varenie, 50 g Cery, 2 PL oleja – nad parou roztopiť.

Postup:

Orechy, strúhanku a kakao zmiešame. Z bielkov a cukru ušľaháme tuhý sneh a primiešavame zmiešané suché suroviny. Cesto vylejeme na vymastený a múkou posypaný stredne veľký plech. Pečieme pri 180 stupňov Celsia. Necháme vychladnúť na plechu. Cesto sa nedá vybrať, naň navrstvíme krém a polejeme čokoládou.

Príprava krému:

Z mlieka, múky, žĺtkov a vanilky uvaríme hustú kašu. Maslo a cukor vymiešame a pomaly pridávame vychladnutú kašu. Po stuhnutí polevy krájame krémeš na kocky.

Pikantné mafiny

220 g hladkej múky, 1 balíček kypriaceho prášku, 2 lyžičky soli, lyžička práškového cukru, 75 g masla, 2 vajcia, 250 ml kyslej smotany, 300 g ľubovoľnej zeleniny, 150 g tvrdého syra, 200 g pikantnej salámy

Preosiadu múku s kypriacim práškom zmiešame so soľou a s lyžičkou práškového cukru.

Rozpustené maslo zmiešame s vajcami, kyslou smotanou a pridáme k múke. Vypracujeme cesto. Nakoniec do cesta pridáme na malé kocky nakrájanú zeleninu, salámu a postrúhaný syr. Cesto môžeme dochutiť mletým korením, paprikou alebo vegetou. Pečieme vo vyhriatej rúre vo forme na mafiny pri 180 stupňoch Celsia.

Bravčové rezne v zemiakovom ceste

6-8 bravčových rezňov (600-800 g), 1 kg zemiakov, 3 vajcia, 4 strúčiky cesnaku, 100 g hladkej múky, 500 g mrkvy, 250 g petržlenu, 250 g zeleru, 2 cibule, 6-8 plátkov oravskej slaniny, korenie „divočina“, majorán, 1 bobkový list, celé čierne a nové korenie, mleté čierne korenie, soľ, olej na potretie pekáča

Umyté a osušené rezne naklepeme, osolíme, okoreníme mletým čiernym korením a korením „divočina.“ Mrkvu, petržlen a zeler očistíme a postrúhame na hrubšom strúhadle, cibuľu pokrájame na drobno. Očistené zemiaky najemno postrúhame, pridáme vajcia, prelisovaný cesnak, hladkú múku, majorán, soľ a pripravíme cesto ako na zemiakové placky.

Dno vyššieho pekáča potrieme olejom, pridáme pokrájanú cibuľu, postrúhanú zeleninu, celé čierne a nové korenie a bobkový list. Na zeleninovú vrstvu poukladáme rezne, ktoré obložíme plátkami slaniny. Všetko zalejeme zemiakovým cestom.

V dobre vyhriatej rúre pečieme približne hodinu. Podávame s varenými zemiakmi, uhorkovým šalátom alebo sterilizovanou zeleninou.

Edita Majorová

MÁME ZA SEBOU ÚSPEŠNÚ SEZÓNU

Stolný tenis, iným pomenovaním pingpong, je hra s loptičkou, pri ktorom hrajú 2 alebo 4 hráči, ktorých oddeľuje sieťka. Stolní tenisti majú obuté športové tenisky, oblečenie sú v krátkych nohaviciach a tričká majú rôznej farby (okrem bielej).

Stolný tenis v dnešnej dobe sa traduje od 19. storočia a - možno málokto vie - prvý-

krát sa hral v Anglicku. V začiatkoch aj maďarskí hráči patrili medzi najlepších. Za zmienku stojí Viktor Barna, ktorý v rokoch 1929 – 1954 získal 22 svetových medailí. V roku 1979 maďarskí reprezentanti získali na MS v Phenjane zlaté medaily. Odvtedy stolný tenis veľmi pokročil. Zrýchlila sa hra, k čomu prispeli aj kvalitné rakety s poťahmi a pingpongové loptičky. V dnešnej dobe, keď niekto chce dosiahnuť dobré výsledky, musí veľmi veľa trénovať, mať finančné prostriedky a musí celý svoj voľný čas venovať stolnému tenisu.

Môžeme vyhlásiť, že v Tvrdošovciach má tento šport hlboké korene. Za dnešný stav a dosiahnuté výsledky môžeme vďačiť mužstvu, ktoré za tie dlhé roky – i keď malo preko-

nať rôzne prekážky – dôstojne reprezentovalo a reprezentuje našu obec na majstrovstvách a rôznych turnajoch. Ročník 2016/2017 skončilo naše A mužstvo v V. lige na veľmi peknom 6. mieste. Treba priznať, že táto liga bola pre tento ročník veľmi silná. B mužstvu sa tiež podarilo zabojsovať v silnej konkurencii a reprezentovať športový klub a obec v VI. lige.

Tento ročník nastúpilo na majstrovské zápasy celkovo 9 hráčov za Tvrdošovce, menovite Miroslav Lipták, Ladislav Mészáros, Ladislav Varga, Roland Csányi, Peter Vincze, Arnošt Juriga, Peter Tomšík, Dávid Matus a Attila Jávor. Mužstvám veľmi pomáhajú aj sponzori, za čo im patrí veľké Ďakujem. Ďakujeme za pomoc a podporu pánu starostovi

a obci Tvrdošovce, ktorá nám pomáha najviac, ďalej sú to Poľnohospodárske družstvo Tvrdošovce, Papiernictvo Liptákovi, Pekáreň Sztíszkala, Gabriela Halászová - Reštaurácia Kelly a Peter Vincze. Tvrdošovské mužstvá udržiavajú veľmi dobré priateľské vzťahy s viacerými stolnotenisovými klubmi, ako aj s pingpongistami z Tardosu.

V letných mesiacoch odpocívajú rakety, pingpongové loptičky, stôl. Voľno majú aj hráči, aby na jesennú časť, kedy sa začína nová sezóna, naberali sily. Dúfame, že aj nasledujúca sezóna bude aspoň taká aká bola táto.

Na záver prajem všetkým stolnotenisovým hráčom veľa úspechov v ročníku 2017/2018. Nech vás povzbudzuje myšlienka Jima Ryuna „Motivácia je to, čo vás naštartuje. Zvyk je to, čo vás núti ísť vpred.“ Do toho chlapci!

Hráči stolnotenisového oddielu

VYHODNOTENIE MAJSTROVSTIEV VO FUTBALE 2016/2017:

„A“ mužstvo dospelých

IV. liga - 13. miesto, 28 zápasov (vítazstvo: 6, remíza: 5, prehra: 17), 23 bodov skóre (23:65)

V novej sezóne bude hrať „A“ mužstvo V. ligu.

„B“ mužstvo dospelých

VII. liga - 3. miesto, 26 zápasov (vítazstvo: 18, remíza: 3, prehra: 5), 57 bodov skóre (65:29)

Dorast

IV. liga - 13. miesto, 30 zápasov (vítazstvo: 8, remíza: 6, prehra: 16), 30 bodov skóre (66:95)

Starší žiaci

III. liga - 11. miesto, 22 zápasov (vítazstvo: 2, remíza: 2, prehra: 18), 8 bodov skóre (40:204)

Mladší žiaci

III. liga - 6. miesto, 22 zápasov (vítazstvo: 9, remíza: 3,

prehra: 10), 30 bodov skóre (53:63)

Prípravka

IV. liga - skupina A 1. miesto, 20 zápasov (vítazstvo: 19, remíza: 0, prehra: 1), 57 bodov skóre (186:8)

Finálový turnaj Ligy prípraviek K. Salátu: 2. miesto, 2 zápasy (vítazstvo: 1, remíza: 0, prehra: 1), 3 body

Najlepší strelec: Ábel Csányi (83)

Gabriel Brat

Rozlúčka s MŠ a ZŠ

MŠ na Hlbokej ulici

Lenka Majorová
Emily Kováčsová
Paulína Drgoňová
Veronika Slamenková
Chanel Kandráčová
Laura Obertášová
Nela Vargová
Lilien Szabová
Lukáš Brat
Kiara Elisa Nagyová
Samuel Hajnala
Ella Nagyová
Boris Šteták
Natália Kačáková
Peter Mészáros
Laura Jaššová

Sofia Vaššová
Kevin Petrč
Patrícia Chauturová
Dušan Ujhelyi
Zuzana Cingelová
David Pšenák
Alexa Bujáková
Adam Šipoš
Edina Budová
Filip Gábor Benkő
Hana Šipošová
Deborah Bogdány
Lara Pintérová
Lukáš Révay
Marianna Vaňová

ZŠ J. A. Komenského Tvrdošovce

Alessandro Agostini
Sebastián Borbély
Diana Borbélyová
Liliana Borbélyová
Maximilián Csányi
Natália Császárová

Tomáš Fazekas
Tomáš Harendarčík
Richard Chmelovič
Alexandra Igaz
Nikoleta Ivanicsová
Viktória Kóňová

Veronika Košťálová
Lukáš Marek
Tomáš Mészáros
Sofia Nagyová
Dárus Pintér
Samuel Sivák

Tomáš Smolárik
René Sztrecskó
Viktor Sztrecskó
Kristína Šimurdová
Kristián Švec
Patrik Takáč

Zoltán Vanya
Nina Vidovičová
Sofia Zavažanová

